

Jaarverslag 2014

Dopingautoriteit

Voorwoord

U ziet op uw beeldscherm het negende Jaarverslag van de stichting Anti-Doping Autoriteit Nederland. Dit is het vierde Jaarverslag dat wij uitsluitend in digitale vorm beschikbaar stellen.

In 2014 vierde de Dopingautoriteit het feit dat in 1989 de eerste onafhankelijke anti-dopingorganisatie (het Nederlands Centrum voor Dopingvraagstukken) ter wereld werd opgericht, volgend op de vaststelling van de Anti-Doping Conventie van de Raad van Europa. Dit 25-jarig jubileum werd gevierd met de organisatie van een internationaal symposium, met de organisatie van een jubileumbijeenkomst, en met de publicatie van een jubileumboek.

Het jaar 2014 was het jaar waarin, na de in 2013 uitgevoerde onderzoeken van de Commissie Anti-Doping Aanpak (de Commissie Sorgdrager) en de Dopingautoriteit, de aandacht binnen het wielrennen kon worden verlegd van het verleden naar de toekomst. Dankzij een substantiële financiële bijdrage van het ministerie van VWS was het mogelijk om – in nauwe samenwerking met de KNWU en NOC*NSF – het project “Koersen op een schone sport” vorm en inhoud te geven. In dit omvangrijke project zijn diverse activiteiten (preventie en controle), gericht op diverse bij de wielersport betrokkenen (renners maar ook begeleiders) samengebracht. Het project is tevens bedoeld als voorbeeldproject, aan de hand waarvan andere sportbonden hun antidopingbeleid kunnen verbeteren.

Een en ander betekende niet dat het onderzoek naar mogelijke dopingovertredingen in het wielrennen beëindigd werd. Integendeel: het in 2013 gestarte grootschalige onderzoek werd voortgezet, in nauwe samenwerking met WADA, onze collega's van buitenlandse NADOs en de door de UCI ingestelde onafhankelijke onderzoekscommissie CIRC. Samen met USADA en Anti-Doping Danmark werd het onderzoek naar de medische begeleiding binnen de voormalige Rabobank Wielerploegen voortgezet en afgerond. Kort na het einde van het verslagjaar konden wij bekend maken dat het hoofd van het Medische Team tot levenslange uitsluiting veroordeeld werd door de American Association for Arbitration.

Het verslagjaar was tevens het jaar waarin de implementatie van de herziening van de World Anti-Doping Code een grote rol speelde. Alle op de Code gebaseerde regelgeving (met name het Nationaal Dopingreglement en de erbij behorende bijlagen) moesten worden aangepast, en dat in nauw en voortdurend overleg met het World Anti-Doping Agency (WADA). Bovendien moest erop worden toegezien dat de herziene regelgeving tijdig en correct door de sportbonden moest worden vastgesteld, zodanig dat de nieuwe Code-conforme regels en procedures binnen de hele Nederlandse sport op 1 januari 2015 van kracht werden.

Gezien het onverminderd grote aantal perscontacten in heel 2014 lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat al deze ontwikkelingen van blijvende invloed zijn op de positie en 'zichtbaarheid' van de Dopingautoriteit. Het is niet langer mogelijk op alle vragen om informatie en commentaar in te gaan, zodat daarin geselecteerd moet worden. Desalniettemin leidden de vele mediacontacten tot een zeer groot aantal publicaties en uitzendingen waarin door de Dopingautoriteit verstrekte informatie en ingenomen standpunten werden verwerkt.

Dankzij al deze ontwikkelingen kwamen ook steeds vaker vragen naar voren over de beperkte middelen en bevoegdheden waarover de Dopingautoriteit kan beschikken bij de uitvoering van haar taken. De eenmalige extra projectsubsidie van 200.000 Euro die we voor 2013 ontvingen, is vanaf 2014 omgevormd tot een structureel onderdeel van onze instellingssubsidie. Mede dankzij deze aanvullende financiering zijn wij beter in staat om meer (ook complexe) zaken tot een goed einde te brengen.

Op basis van in een ver verleden gemaakte afspraken worden de door de Dopingautoriteit uitgevoerde urinecontroles niet gefinancierd uit VWS-subsidies, maar uit de Lotto-gelden. In 2013 werd een nieuw vierjarig Lotto-bestedingsplan van kracht, waarin de bijdrage aan de Dopingautoriteit verhoogd werd. Die bijdrage werd in 2014 echter weer met 5% gekort. Op basis van de beschikbare financiële middelen werd de target voor 2014 teruggebracht tot 1.710 dopingcontroles. Uiteindelijk werden er 1.764 dopingcontroles als onderdeel van het Nationale Programma gerealiseerd, inclusief 57 bloedcontroles die uit VWS-gelden gefinancierd werden.

Dankzij een door het ministerie van VWS verstrekte meerjarige projectsubsidies heeft de Dopingautoriteit in 2014 een promotieonderzoek naar de effectiviteit van het mondiale antidopingbeleid kunnen afronden. Op basis van een tweede meerjarige VWS-projectsubsidie is bovendien grote voortgang geboekt met de verdere uitbouw van het kennismanagement-project waarbinnen – via www.doping.nl - steeds grotere hoeveelheden dopinggerelateerde informatie toegankelijk zijn gemaakt voor het publiek.

Ondanks het onverminderd grote spanningsveld tussen de taken waarvoor de organisatie staat en de middelen die daarvoor beschikbaar zijn, menen wij ook in 2014 weer een belangrijke bijdrage geleverd te hebben aan de strijd tegen doping in de sport. Wij hopen dat u dat na lezing van het Jaarverslag met ons eens bent.

Hoofdstuk 1 Preventie

ALGEMEEN

Het doel van de afdeling Preventie is: *het voorkómen van onbewuste en bewuste dopingovertredingen in de Nederlandse sport*. De doelgroepen zijn:

- (Aankomende) topsporters;
- Sporters in de anders-georganiseerde sport (fitness);
- Sportbegeleiders (m.n. trainers/coaches, sport- en huisartsen, (sport)fysiotherapeuten, (sport)diëtisten, sportmasseurs, ouders);
- Sportbonden;
- Het algemene publiek.

Bij de voorlichting wordt informatie aangeboden over de dopingregels, de risico's van dopinggebruik, worden gezonde en geoorloofde alternatieven om prestaties te verbeteren aangereikt, en wordt getracht een anti-dopinghouding bij sporters en begeleiders te versterken dan wel te realiseren.

Tijdens voorlichtingsbijeenkomsten voor (*top*)sporters komen in ieder geval de volgende items aan bod: gezondheidsrisico's van dopinggebruik, de rechten en plichten van sporters, de dopinglijst, de dopingcontroleprocedure, het regelen van dispensaties, de whereabouts, de risico's van voedingssupplementen, de schade van doping aan de *spirit of sport* en de campagne 100% Dope Free.

In bijeenkomsten voor *sportbegeleiders* komt het voorgaande ook aan bod, met daarnaast aandacht voor de rechten en vooral plichten van begeleiders en ook risico-verkleinende en –vergrotenende factoren t.a.v. dopinggebruik.

Voor de doelgroep *fitnessers* worden vooral gastlessen verzorgd binnen vele fitnessopleidingen. Hierbij wordt ingegaan op de verschillende soorten dopinggeduide middelen, risico's voor gebruik, (bij)werkingen van de middelen, zin en onzin van supplementen, dopingpreventie en de campagne Eigen Kracht. Ook is er aandacht voor 'harm reduction', het verkleinen van (gezondheids)risico's bij gebruik.

De corporate website en de websites 100% Dope Free en Eigen Kracht zijn belangrijke manieren van communicatie met de diverse doelgroepen. Iedereen met een doping gerelateerde vraag kan deze per e-mail stellen aan de Doping Infolijn.

TOPSPORT

Naast de sportbrede campagne 100% Dope Free is er in 2014 ook veel tijd gestoken in de specifiek op het wielrennen gerichte campagne *Koersen op een schone sport*. Deze campagne geeft vervolg aan de aanbevelingen van de Commissie Sorgdrager, namelijk de anti-

dopingcultuur in het wielrennen versterken. Deze campagne, gesubsidieerd door het ministerie van VWS, is begin 2014 van start gegaan en loopt tot medio 2015.

Topsportcampagne 100% Dope Free

Alle reguliere voorlichtingsactiviteiten gericht op de Nederlandse topsport zijn ondergebracht binnen de topsportcampagne 100% Dope Free. De campagne is gebaseerd op periodieke enquêtes onder Nederlandse topsporters. Daaruit bleek dat het overgrote deel van de topsporters tegen het gebruik van doping is. Deze campagne richt zich op het verstrekken van informatie, en daarnaast met name op attitude- en gedragsbehoud c.q. -verandering.

www.100procentdopefree.nl

De website van de campagne neemt een centrale plek in; alles over de campagne is er te vinden. Er zijn in 2014 zeventien nieuwsberichten verschenen en vier nieuwsbrieven naar alle abonnees (zo'n 14.500) verstuurd.

100% Dope Free - True Winner

Bij dit deel van de campagne (gestart in december 2007) kunnen (aankomende) top- en wedstrijdporters een anti-dopingstatement ondertekenen en zich zo actief uitspreken tegen het gebruik van doping. Na ondertekening krijgt men het gouden polsbandje (toegestuurd) als symbool voor het feit dat je alleen een echte winnaar bent als je zonder doping presteert. In 2014 steeg het aantal getekende statements van ruim 28.000 naar ruim 29.500.

Dit campagnedeel is ontwikkeld en wordt uitgevoerd in samenwerking met de NOC*NSF AtletenCommissie. Femke Dekker (roeien), Rutger Smith (atletiek), Jokelyn Tienstra (handbal), Carl Verheijen (schaatsen), Richard Bottram (Marathon365 & Wheel of Energy), Epke Zonderland (turnen) en Mirjam de Koning-Peper (IPC zwemmen), Thijs van Valkengoed (zwemmen), Churandy Martina (atletiek), Marianne Vos (wielrennen), Vince Rooi (honkballer) en Bauke Mollema (wielrenner) zijn ambassadeurs van de campagne.

*Ambassadeurs Marianne Vos en Bauke Mollema
zetten zich ook in voor 'Koersen op een schone sport'*

Voorlichtingsbijeenkomsten

Leden van de Nationale Testing Pool zijn verplicht jaarlijks een voorlichting van de Dopingautoriteit bij te wonen. Dit kan via de sportbond worden georganiseerd, maar er wordt vooral samengewerkt met de Olympische Netwerken. In totaal zijn er 36 voorlichtingsbijeenkomsten voor (aankomende) topsporters en directe begeleiders geweest.

Outreach-events

In 2014 zijn er zes Outreach events geweest. Hierbij worden doelbewust evenementen/wedstrijden bezocht waar aan grote groepen (m.n. jonge talentvolle) sporters, hun ouders en trainers/coaches algemene informatie kan worden verstrekt en waar zij aan de Dopingautoriteit vragen kunnen stellen. Ook kan men het 100% Dope Free – True Winner statement tekenen. Met de WADA-dopingquiz kan men een incentive winnen. Outreach events vonden plaats bij: ICIC2014, NK RAW Powerliften, WK BMX, IPC Zwemmen (samen met de IPC), teamoverdracht JOS/YOG en NJ(R)K Tennis.

Folder Blijf Negatief!

Ook in 2014 werd de kleine compacte folder getiteld *Blijf Negatief!* ingezet. De folder is bedoeld om grote groepen sporters die mogelijk in aanmerking komen voor dopingcontroles te wijzen op de belangrijkste risico's die kunnen leiden tot het maken van een onbewuste dopingovertreding. In de toekomst zal de inhoud van deze folder gecombineerd worden met de Dopingwaaier App-folder.

Talents Only

Binnen de dopingvoorlichting komt het talent (IT, NT, Beloften) steeds meer centraal te staan. In 2013 is de brochure *Talents Only!* verschenen. Naast de brochure is er op de website van 100% Dope Free extra materiaal te vinden, zoals thematische video's en aanvullende teksten. Door het 'kraken' van de code in de brochure kunnen talenten een certificaat verdienen. In 2014 zijn er 38 certificaten verstuurd. Om de respons te vergroten zal het in 2015 mogelijk worden de code digitaal in te vullen, bijv. tijdens voorlichtingssessies.

Artikelen

Maandelijks werd en wordt een actueel dopingonderwerp beschreven in het NOC*NSF-topsportblad *Lopend Vuur*. In 2014 zijn in totaal acht artikelen verschenen.

100% Dope Free video's

In 2014 is er een video gemaakt, namelijk het verhaal van Rudi Kemna. Dit is onderdeel van de campagne *Koersen op een schone sport*.

Advertenties

Met het verschijnen van de Dopingwaaier App eind 2013 zijn er twee advertenties gemaakt om deze app te promoten. Deze advertenties zijn in 2014 in diverse sportbladen en als digitale banners ingezet.

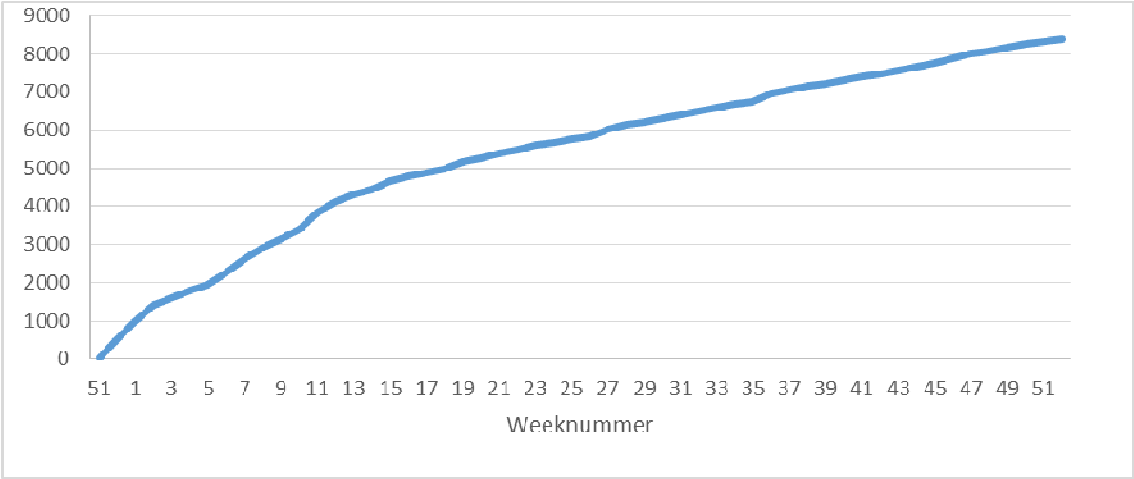
Een digitale advertentie voor de Dopingwaaier App

Dopingwaaier App

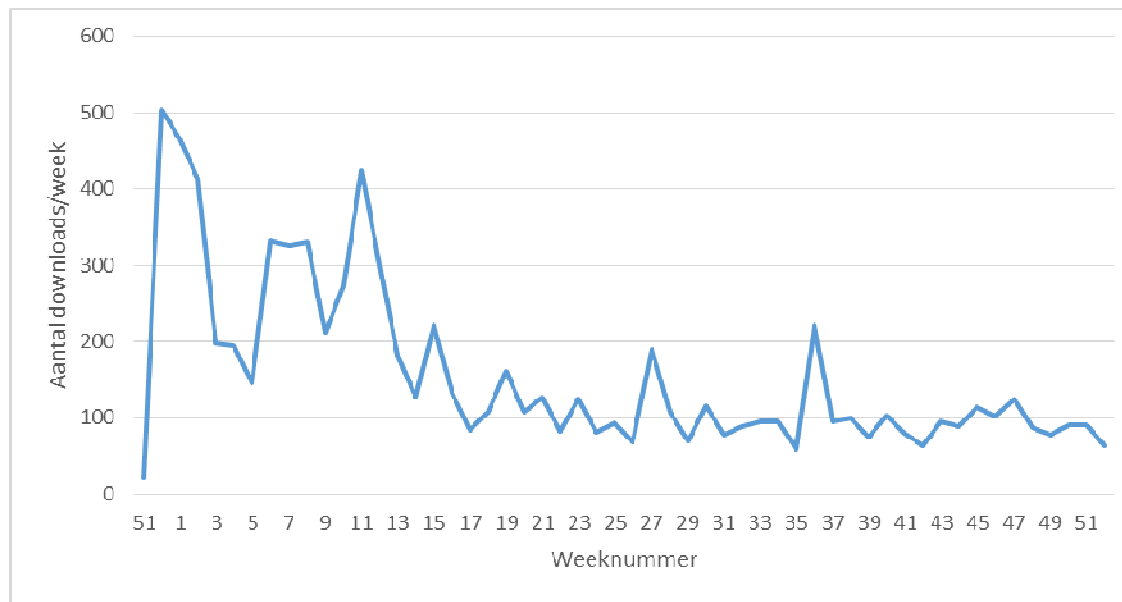
Met behulp van een projectsubsidie van VWS is in 2013 een Dopingwaaier App ontwikkeld voor iOS en Android. Voor andere systemen bestaat een mobiele (responsive) website: www.dopingwaaier.nl. Naast de onderdelen die ook in de fysieke dopingwaaier zaten biedt de app de mogelijkheid om alle in Nederland geregistreerde geneesmiddelen te controleren op dopinggeduide stoffen. Ook de NZVT-lijst kan via de app bekeken worden. Dit alles maakt de verspreiding van de informatie in de dopingwaaier een stuk eenvoudiger, goedkoper en sneller. Het zelf en eenvoudig kunnen checken van alle geneesmiddelen en de NZVT-lijst maken het veel gebruiksvriendelijker.

De Dopingwaaier App is eind december 2013 beschikbaar gekomen. Eind 2014 stond het aantal downloads op 8.396.

Cumulatief aantal downloads per week

Aantal downloads per week

Tevens is de app middels een promotiecampagne (z-card, advertenties) onder de aandacht van de diverse doelgroepen gebracht.

Koersen op een schone sport

In juni 2013 bracht de Commissie Anti-Doping Aanpak - beter bekend als de Commissie Sorgdrager - haar rapport uit. In het rapport doet de Commissie Sorgdrager diverse anti-doping aanbevelingen voor het wielrennen en voor topsport in het algemeen. Op verzoek van VWS is een vervolproject ontwikkeld voor 2014 waarbij gewerkt wordt aan een versterking van de reeds ingezette cultuuromslag. De projectpartners zijn de KNWU, NOC*NSF en de Dopingautoriteit. Het project kreeg als naam: *Koersen op een schone sport*. Een groot deel van de campagne is wielerspecifiek, maar er zijn ook sporttak overstijgende onderdelen. *Koersen op een schone sport* bestaat uit 5 pijlers: bewustwording, openheid, trainers & begeleiders, wielrennen internationaal en dopingcontroles. De Dopingautoriteit was met name bij de eerste en de laatste pijler intensief betrokken.

Bewustwording

Onder deze pijler zijn diverse onderdelen opgezet en uitgevoerd:

- Samen met Rudi Kemna (ex-prof wielrenner en thans ploegleider van Giant-Alpecin) zijn bij alle talentcentra en districten voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. Van het verhaal van Rudi is een video gemaakt, zodat het op grotere schaal inzetbaar is. Naast de video is ook een handleiding gemaakt waarmee wielclubs zelf een workshop rond dit thema kunnen organiseren. De handleiding is naar alle clubs gestuurd.
- Voor de achterban van de KNWU is een informatiepakket gemaakt, getiteld *Koers schoon, gebruik je doppen*. Naast algemene folders zaten in het pakket stuur doppen met het 100% Dope Free logo, die wielrenners in hun stuur kunnen plaatsen. Voor BMX-ers zijn speciale stickers gemaakt. De stuur dopactie werd gelanceerd tijdens het NK Wegwielrennen eind juni in Ootmarsum.
- Samen met NOC*NSF is een Doorlopende Leerlijn Dopingvrije Sport ontwikkeld. Een leerlijn behelst een achtjarig opleidingsprogramma in het traject van talent naar topsporter. Aan de hand van een aantal thema's en concrete doelstellingen is bepaald wat talenten zouden moeten weten en kunnen. Het aanbod is verdeeld over drie voorlichtingen: brons, zilver en goud.
- In de loop van 2014 is er gewerkt aan de 100% Dope Free Challenge. Dit is een online game, bedoeld voor alle leden van de KNWU. Hierbij worden in vijf korte filmpjes dilemma's geschetst waarbij per dilemma een keuze moet worden gemaakt, waarmee punten zijn te winnen. Er kan zowel individueel als per wielclub worden gespeeld. Het doel van deze challenge is na te denken over de keuzes die gemaakt worden bij doping gerelateerde zaken.

Dopingcontroles

In 2014 zijn 100 extra dopingcontroles uitgevoerd op wat lager niveau en bij een wat jongere doelgroep dan normaliter wordt gecontroleerd. De dopingcontroles hadden met name een preventieve insteek. Het is belangrijk dat men zich al eerder bewust is van dopingcontroles.

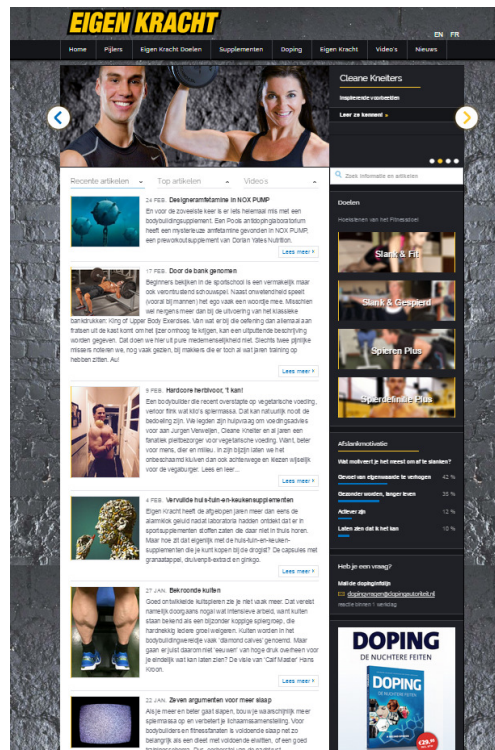
ANDERS GEORGANISEERDE SPORT

Campagne Eigen Kracht

Binnen de anders georganiseerde sport is de belangrijkste doelgroep: bezoekers van fitnesscentra en hun directe omgeving (vooral fitnessinstructeurs). Hiervoor is de Eigen Kracht campagne ontwikkeld. Het campagnemateriaal betrof in 2014: een mannen- en een vrouwenposter, een grote Eigen Kracht pot, een display met folders, een t-shirt, bidon en een DVD. Via diverse fitnessbladen en voorlichtingen is promotie voor de campagne gemaakt, o.a. door middel van een promotiefolder. Eind 2014 is deze gehele campagne afgesloten. Er hebben uiteindelijk 194 fitnesscentra meegedaan.

www.eigenkracht.nl

Centraal in de campagne staat de Eigen Kracht-website. Naast tekst wordt steeds meer gebruik gemaakt van video's. Verder zijn er vier volledige jaarprogramma's te vinden voor vier verschillende trainingsdoelen. De site is gebruiksvriendelijker gemaakt door webberichten onder te brengen in dossiers, zoals training, voeding, supplementen, doping, gezondheid e.d. Hiermee kan de bezoeker makkelijker per onderwerp veel informatie vinden. De website bestaat inmiddels 14 jaar en is voor veel partijen een betrouwbare en rijke bron van informatie geworden.

De vernieuwde website van Eigen Kracht

Deze site richt zich specifiek op (cosmetische) sporters in fitnesscentra. Op de site is objectieve, overzichtelijke en praktisch toepasbare informatie te vinden over clean en effectief spiermassa opbouwen en over verantwoorde manieren om af te slanken. Tevens staat er objectieve informatie over diverse soorten dopinggeduide middelen en de bijwerkingen ervan.

In 2014 is de website geheel vernieuwd en in een eigentijdser jasje gestoken. In totaal zijn er 51 inhoudelijke nieuwsberichten op de site geplaatst, geschreven door twee externe (inhoudelijke/journalistieke) experts uit de fitness/bodybuildingbranche en door eigen preventied medewerkers. Eenmaal betrof het een waarschuwing voor het supplement *Unstoppable* waarin nor-DMAA was gevonden.

Video's

Binnen Eigen Kracht wordt al enige tijd gebruik gemaakt van video's. In 2014 zijn er diverse video's op de website geplaatst.

Fitnessopleidingen & Bijeenkomsten

In 2014 zijn in het kader van de Eigen Kracht-campagne 17 gastlessen gegeven aan diverse CIOS'en, ROC's en particuliere fitnessopleidingen. De Eigen Kracht-bidon (in nieuwe huisstijl) wordt daarbij uitgedeeld aan fitnessinstructeurs in opleiding.

Fontys Hogescholen (Toegepast Psychologie) heeft de Dopingautoriteit wederom benaderd voor samenwerkingsmogelijkheden. Dit heeft zich geconcretiseerd doordat de 150 studenten van het 2^e jaar de opdracht hebben gekregen om een voorlichtingscampagne, gericht op verantwoord supplementengebruik in fitnesscentra, te bedenken voor ons. Ruim 30 campagnevoorstellen heeft dit opgeleverd.

Cleane Kneiters

Cleane Kneiters zijn fitnessers/bodybuilders die bewezen hebben dat je zonder doping een indrukwekkende fysiek kunt opbouwen. In 2014 kwam er een Cleane Kneiter bij waardoor het totale aantal op 14 kwam. Ze staan allen met een achtergrondverhaal en foto's op de website. De Cleane Kneiters zijn als het ware de ambassadeurs voor fitness. Met enige regelmaat treed er een nieuwe 'ambassadeur' toe. Anderen kunnen het goede voorbeeld volgen en zich hierbij aansluiten.

Artikelen

Al sinds 1997 heeft Eigen Kracht een vaste rubriek in het populaire bodybuildingtijdschrift *Sport & Fitness Magazine*. Onder eigen redactionele verantwoordelijkheid verstrekt de Dopingautoriteit in ieder nummer objectieve informatie over dopinggeduide middelen en zaken die er mee te maken hebben. Vanaf 2014 wordt in plaats van een groot artikel enkele korte berichten in *Sport & Fitness* geplaatst. Dit is in alle zes uitgaven gebeurd.

Advertenties

In 2013 zijn twee nieuwe banners/advertenties gemaakt met twee cleane kneiters (een man en een vrouw) erop, die ook het gezicht van de nieuwe website vormen. Na het verschijnen van het boek *Doping, de nuchtere feiten* is hier ook een advertentie voor gemaakt. Deze 3 advertenties hebben in 2014 meerdere malen in de *Sport & Fitness*, *Muscle & Fitness*, *Flex* en de *Fit!vak-magazine* gestaan. Daarnaast is onder andere ook geadverteerd in *Men's Health*, *Fitness Expert*, *Sport & Geneeskunde*.

Cleane Kneiters Sandra en Maurits voor hun eigen banners

Boek Doping, de nuchtere feiten

In 2000 was het boekje *Drug Info, doping. Harde feiten over doping* verschenen. Aangezien het boekje op een gegeven moment nog beperkt beschikbaar en verouderd is, is gestart met een nieuwe en verbeterde uitgave. In oktober 2014 verscheen de opvolger: *Doping, de nuchtere feiten*. De verschijning van het boek werd gevierd met een mini-symposium in het NBC in Nieuwegein. Het eerste exemplaar werd na afloop uitgereikt aan de heer Van Wimersma Greidanus, mede-oprichter en oud-voorzitter van het Nederlands Centrum voor Dopingvraagstukken (NeCeDo). Vervolgens is er met advertenties in Bodybuilding – en fitnessbladen veel reclame gemaakt voor het boek. Eind 2014 zijn zo'n 500 exemplaren van het boek verkocht.

Het eerste exemplaar van 'Doping: de nuchtere feiten' wordt uitgereikt aan de heer Van Wimersma Greidanus

BEGELEIDEND PERSONEEL

Naast sporters is de afgelopen jaren steeds meer aandacht uitgegaan naar diverse soorten sportbegeleiders. Zij kunnen in positieve zin een belangrijke rol spelen. Vooral de trainer/coach kan een belangrijke rol vervullen. Daarnaast zijn sport(para)medici belangrijk.

Brochure Rondom Begeleiding

De brochure, getiteld *Rondom begeleiding. Hoe ouders, trainer-coaches en andere sportbegeleiders kunnen bijdragen aan een dopingvrije sport* is wederom verspreid bij voorlichtingsbijeenkomsten, (bij)scholingen en outreaches. In 2013 was een gewijzigde herdruk (oplage 7.500) verschenen in de huisstijl van 100% Dope Free. Deze wordt nog steeds ingezet.

Omdat de Dopingwaaier App ook voor begeleiders een belangrijke bron van informatie is, is deze extra gepromoot in 2014. Zo is twee maal een advertentie geplaatst in het tijdschrift van NLCoach.

Coaches

Er zijn presentaties verzorgd bij diverse coachopleidingen en bijscholingen, zoals de wielcoach niveau 3 en niveau 4, de bokstrainers niveau 3, judotrainer/coach niveau 4, de topcoach 5 en de generieke opleiding coach 4 in Amsterdam en Zwolle.

Voor coaches is speciaal een incentive ontwikkeld: een Coach Negatief Coachmap. Deze is uitgedeeld aan alle ruim 400 deelnemers van het NLCoach-jaarcongres op 12 december. Daarnaast wordt de Coachmap bij opleidingen uitgedeeld aan de cursisten.

De Coachmap

(Para)medici en andere begeleiders

Er zijn presentaties verzorgd bij diverse opleidingen en bijscholingen, zoals de Masteropleiding Sportfysiotherapie, twee opleidingen Sportdiëtetiek in Amsterdam en Nijmegen, KNWU-opleidingen voor ploegleider en soigneur, Sportpsychologie van de Radboud Universiteit Nijmegen, en een opleiding voor huisartsen in het AMC (1x). Tevens is er een outreach geweest tijdens het jubileumcongres van het Nederlands Genootschap voor Sportmassage (NGS) op 1 februari.

SPORTBONDEN

Bijeenkomst sportbonden

Voor de vijfde keer is de bondenbijeenkomst *Samen tegen doping!* georganiseerd. Deze vond 14 oktober plaats op Papendal en werd door ruim 60 personen bezocht. Dit waren vertegenwoordigers van sportbonden, Olympische Netwerken en Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO's). Er zijn 6 presentaties gehouden. Het doel van de jaarlijkse bijeenkomst is om bij te praten over de ontwikkelingen op anti-dopinggebied. De aandacht ligt voornamelijk op preventie. Op het programma stonden: Herman Ram over *Ontwikkelingen in het anti-dopingbeleid* en de *Implementatie van de Code 2015*, Emiel Krijt over *Sport en Integriteit*, Erik Duiven over *Preventie in de digitale wereld*, Margo de Vries over *Koersen op een schone sport* en Femke Winters over de *Doorlopende Leerlijn Dopingvrije Sport*.

ALGEMEEN PUBLIEK

www.dopingautoriteit.nl

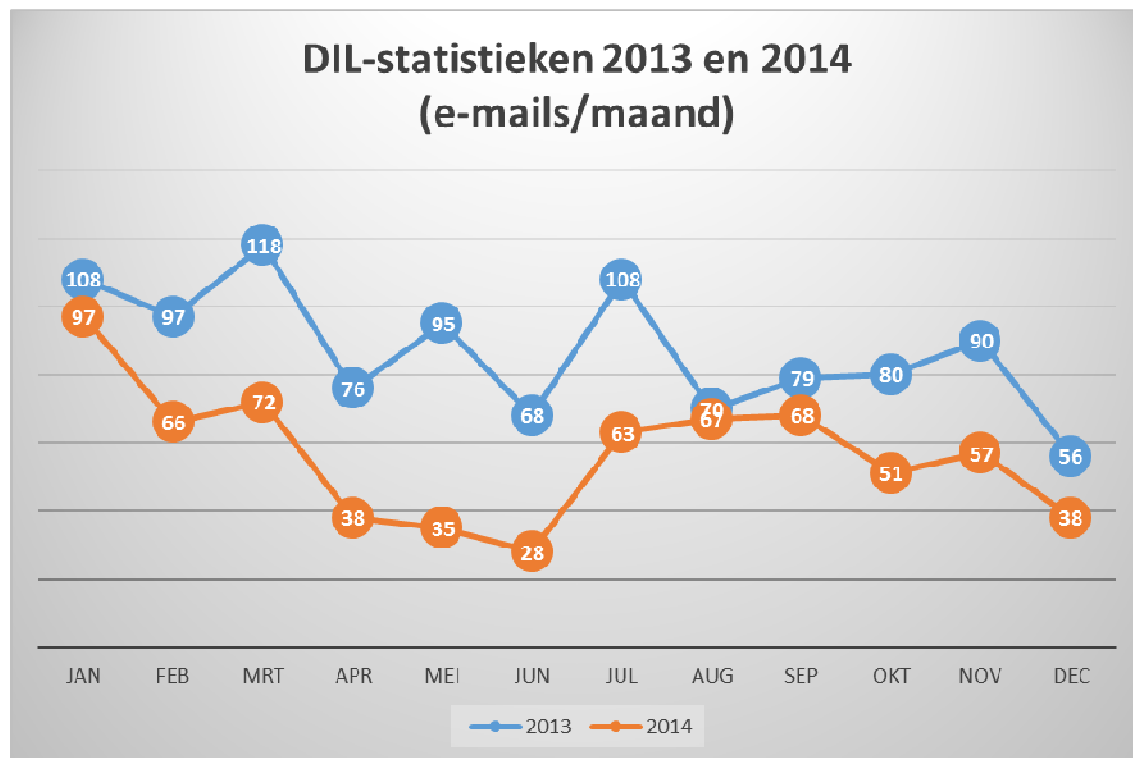
Op de corporate website vormen ANP-nieuwsberichten een belangrijk deel van de actuele informatievoorziening. Deze nieuwsberichten over doping worden direct na verschijning op de website geplaatst. In 2014 zijn er totaal 339 ANP-nieuwsberichten (gecorrigeerd voor verbeterde of uitgebreide berichten) op de site gezet. In 2014 werden zestien eigen berichten op de site geplaatst.

Naast actualiteiten over doping is er algemene informatie te vinden over de dopinglijst, over de campagnes die de Dopingautoriteit voert, en over de eigen organisatie. In een apart servicegedeelte kunnen sporters hun medische dispensaties aanvragen, bestaat er een gedeelte voor het aanleveren van whereabouts van topsporters, en is de NZVT-database ondergebracht.

Doping Infolijn

De Doping Infolijn (DIL) is hét frontoffice voor dopingvragen, waarachter bij toerbeurt vijf operateurs dienst hebben. Alle vragen worden binnen een werkdag afgehandeld en anoniem in een database geregistreerd.

In 2014 was het totaal aantal e-mails 680, terwijl dat in 2013 1.045 was. Dit betekent dus een forse daling van 35%. Waarschijnlijk is de daling het gevolg van de Dopingwaaier App, die het sporters en begeleiders eenvoudig maakt om de medicatie te checken. Het aantal vragen via de Dopingwaaier App aan de DIL bleek gering. Dit gebeurde in 2014 ongeveer 25 keer.

Perscontacten

In 2014 is de Dopingautoriteit ruim 500 maal benaderd door de media, enerzijds voor toelichting en commentaar op actuele gebeurtenissen, en anderzijds met verdiepende vragen die los stonden van de actualiteit. De directeur van de Dopingautoriteit treedt op als woordvoerder. Bij zijn afwezigheid of naar aanleiding van het specifieke onderwerp treedt ook de Wetenschappelijk beleidsmedewerker van de Dopingautoriteit incidenteel als woordvoerder op.

Persbijeenkomst

Op 19 november vond de jaarlijkse persbijeenkomst plaats in Nieuwegein. Hierbij waren 8 journalisten aanwezig, en vertegenwoordigers van VWS en NOC*NSF. Belangrijk gespreksonderwerpen waren: de nieuwe Code, supplementen, de aankomende dopingwetgeving en onderzoek naar dopingprevalentie. Ook werd de video van Rudi Kemna, getiteld 'Dat gaat mij niet gebeuren', vertoond.

Jubileumboek en -bijeenkomst

Ter gelegenheid van het 25-jubileum van de Dopingautoriteit is er een jubileumboek geschreven: *Doping onder Controle. 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014)*. Ook diverse externen hebben een bijdrage hieraan geleverd. Het boek kent 3 delen: Geschiedenis Nationaal, Geschiedenis Internationaal en Geschiedenis Themagericht. Het eerste exemplaar van het boek werd op 14 oktober aangeboden aan vertegenwoordigers van NOC*NSF en VWS tijdens de jubileumbijeenkomst op Papendal. Bij de bijeenkomst waren zo'n 150 personen aanwezig. Naast diverse speeches werd ook een korte video getoond met de geschiedenis van de Dopingautoriteit.

Hoofdstuk 2 Dopingcontroles

De controlepraktijk

Algemeen

In 2014 is verder invulling gegeven aan het antidopingbeleid van NOC*NSF zoals dat in 2007 in nauwe samenwerking met de Dopingautoriteit tot stand werd gebracht. Bij de dopingcontroles ligt het accent op de absolute top van de Nederlandse sport. 2014 betrof een Olympisch jaar, om welke reden intensivering heeft plaatsgevonden onder die sporten die in februari 2014 deel namen aan de Olympische en Paralympische Spelen in Sotsji.

Daarnaast heeft de Dopingautoriteit gerichte controles in kunnen zetten op specifieke individuen en/of groepen met incidentele dopingcontroles op competitieniveau direct onder de absolute top. Het aantal vervolgonderzoeken en specifieke, aanvullende analyses nam wederom verder toe. Veel aandacht is eveneens besteed aan de zogeheten "whereabouts". Een deel van de topsporters dient, indien zij behoren tot de Nationale of Internationale Testing Pool, een deel van de dagelijkse activiteiten kenbaar te maken aan de Dopingautoriteit of de Internationale Federatie. De gebruiksvriendelijkheid voor het opgeven van whereabouts door sporters middels een Nederlandse innovatie, de Whereabouts app, is de opmaat geweest naar mondiale standaardisatie en is de basis voor de door WADA wereldwijd gelanceerde ADAMS App. De App heeft in 2014 een prestigieuze ICT prijs in de wacht gesleept. Het jaar 2014 is het eerste volledige jaar na de reorganisatie onder de Doping Controle Officials (DCO's) eind 2013. De reorganisatie heeft er toe geleid dat het aantal DCO's sterk is gereduceerd (-37%). Ondanks de reductie in DCO capaciteit is het de Dopingautoriteit nagenoeg gelukt de door haar geformuleerde doelstelling ten behoeve van het nationale doping controle programma te realiseren.

Nationale Testing Pool (NTP)

Voortvloeiend uit de uitwerking van de World Anti-Doping Code (WADC) 2009 en de daarmee verbonden Internationale Standaarden heeft de Dopingautoriteit sinds 2009 een Nationale Testing Pool (NTP) ingericht. Sporters die zijn opgenomen in de Nationale Testing Pool dienen aan een aantal verplichtingen te voldoen. Zo dienen zij voor het gebruik van eventuele medicijnen vooraf een dispensatie bij de Geneesmiddelen Dispensatiecommissie Sporter Commissie (GDS-commissie) aan te vragen. Tevens dienen zij het hele jaar door hun whereabouts informatie op te geven evenals een door de Dopingautoriteit georganiseerde voorlichting bij te wonen.

In 2014 waren er 12 sportbonden met sporters in de NTP. Dit aantal is gelijk gebleven ten opzichte van 2013. Het aantal sporters in de NTP is ten opzichte van 2013 licht gedaald: 342 sporters in 2014 bij aanvang van het jaar, versus 394 sporters in 2013. Ook in 2014 dienden sporters slechts bij één instantie whereabouts op te geven, hetzij bij de internationale federatie dan wel de Dopingautoriteit. De Dopingautoriteit heeft van WADA leesbevoegdheden met betrekking tot whereabouts informatie van Nederlandse sporters in het mondiale whereabouts systeem ADAMS. Hierdoor is het mogelijk dat de Dopingautoriteit whereabouts informatie van Nederlandse sporters in kan zien waardoor de actualiteit van de voor de Dopingautoriteit beschikbare informatie beter gewaarborgd is.

De Dopingautoriteit heeft in 2014 - evenals voorgaande jaren - ook veelvuldig gebruik gemaakt van de informatie afkomstig van externe bronnen, zoals onder meer websites van nationale en internationale federaties, Twitter en Facebook. De door de Dopingautoriteit ontwikkelde

whereabouts website (en bijbehorende whereabouts App voor op de smartphone) verschaftte zowel algemene als meer gedetailleerde informatie over sporters, teams en trainingslocaties.

Uitgevoerde controles - algemeen

De Dopingautoriteit voerde in 2014 voor de Nederlandse sport twee soorten dopingcontroles uit, namelijk: controles in het kader van het nationaal programma en daarnaast dopingcontroles in opdracht en voor rekening van derden, waaronder nationale en internationale federaties, evenementorganisatoren en buitenlandse Nationale Anti-Doping Organisaties. Ook dopingcontroles na het behalen van officiële records, targetcontroles bij specifieke verdenkingen, en verschillende soorten vervolgonderzoeken vielen onder de verantwoordelijkheid van de Dopingautoriteit. Niet alleen Nederlandse sporters werden in Nederland gecontroleerd, maar, eventueel in opdracht van andere NADOs, ook niet-Nederlandse sporters.

Het nationaal programma – de principes

Evenals voorgaande jaren hebben VWS en NOC*NSF voor 2014 een geldbedrag beschikbaar gesteld waaruit de kosten van de uitvoering van het nationaal controleprogramma ten behoeve van de Nederlandse sportbonden voldaan kunnen worden. Ten gevolge van stijgende kosten van de uitvoering van dopingcontroles neemt het aantal dopingcontroles sinds een aantal jaren af. Het beschikbare budget maakte in 2014 een nationaal programma van circa 1.700 dopingcontroles mogelijk. In lijn met het NOC*NSF-beleid waren hiervan ca. 500 controles gereserveerd voor onder meer de uitvoering van zogenaamde targetcontroles, noodzakelijk vervolgonderzoek en voor dopingcontroles na het behalen van records en officiële limieten. Op basis van het met NOC*NSF geformuleerde antidopingbeleid heeft de Dopingautoriteit de overige 1.200 urinecontroles verdeeld over de sportbonden. Aan deze verdeling ligt een mathematisch verdeelmodel ten grondslag waarin onder meer de sport specifieke fysiologische eigenschappen en de internationale en nationale dopingincidentie-statistieken zijn meegenomen.

Het nationaal programma – de uitvoering

In 2014 zijn in totaal 1.764 dopingcontroles als onderdeel van het nationaal controle programma uitgevoerd. In veruit de meeste gevallen (1.707 maal) betrof het een urinecontrole. In 2014 zijn daarnaast ook 57 bloedcontroles uitgevoerd, onder meer in het kader van een in 2013 opgezet "Atleet Biologisch Paspoort" project (zie ook de betreffende paragraaf verderop in dit verslag).

De 1.764 dopingcontroles in het kader van het nationaal controleprogramma vonden plaats bij 31 Olympische sportbonden en 17 niet-Olympische sportbonden, in de verhouding 88:12. Bij een aantal niet-Olympische niet dopinggevoelige sporten zijn geen dopingcontroles uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan zijn de denksporten.

Kader

Top 5 aantal dopingcontroles Nationaal controleprogramma

- 1 Wielrennen
- 2 Schaatsen
- 3 Atletiek
- 4 Zwemmen
- 5 Roeien

Het percentage dopingcontroles (bloed en urine) buiten wedstrijdverband in het kader van het nationaal programma was 46,5%. Ten opzichte van 2013 is het percentage dopingcontroles buiten wedstrijdverband nagenoeg gelijk gebleven (in 2013 was dit 47%). Van het totaal van 1.764 dopingcontroles (bloed en urine) voor de sport in Nederland werden er 1.103 bij mannen uitgevoerd (63%) en 661 bij vrouwen (37%).

Dopingcontroles, uitgevoerd voor derden

De Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB), de Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie (KNWU) en de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (KNLTB) hebben buiten het nationale programma een additioneel dopingcontroleprogramma gefinancierd ten behoeve van de Nederlandse competitie.

Verschillende Nederlandse bonden hebben additionele controles ingekocht bij de Dopingautoriteit ten behoeve van internationale evenementen in Nederland. Op basis van opdrachten van derden zijn in totaal 719 dopingcontroles uitgevoerd. Een stijging van 24% ten opzichte van 2013. De extra dopingcontroles waartoe Nederlandse en buitenlandse bonden en organisatoren opdracht gaven, waren voor het merendeel controles binnen wedstrijdverband (93%). Bij deze dopingcontroles werden 441 mannen en 278 vrouwen gecontroleerd.

Dopingcontroles - totaal

De controles, uitgevoerd als onderdeel van het Nationaal controleprogramma en de controles die in opdracht van derden werden uitgevoerd, vormen samen het totale dopingcontroleprogramma zoals uitgevoerd in 2014. In totaal zijn 2.483 dopingcontroles uitgevoerd.

Tabel 1 Globaal overzicht uitgevoerde dopingcontroles in 2014.

Dopingcontroles uitgevoerd door de Dopingautoriteit			
	Urine	Bloed	Totaal
Dopingcontroles uitgevoerd voor de Nederlandse sport (Nationaal Programma)	1.707	57	1.764
Urinecontroles uitgevoerd voor buitenlandse sportorganisaties en overige	677	42	719
Totaal uitgevoerd door de Dopingautoriteit	2.384	99	2.483

<i>Aantal dopingcontroles</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Nationaal programma	1.764	1.911
In opdracht van derden	719	579
Totaal	2.483	2.490

Kader

Top 5 *totaal* aantal dopingcontroles

1 Wielrennen

2 Schaatsen

3 Zwemmen

4 Atletiek

5 Voetbal

Het totale aantal van 2.483 dopingcontroles voor de Nederlandse sport en sportorganisaties is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2013, toen werden er 2.490 dopingcontroles uitgevoerd.

Tabel 2 Overzicht van het aantal uitgevoerde dopingcontroles in 2014

Sport	Nationaal Programma			Uitgevoerd voor derden			Totaal uitgevoerd		
	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal
Atletiek	153	16	169	33	11	44	186	27	213
Autosport	9	0	9	0	0	0	9	0	9
Badminton	6	0	6	4	0	4	10	0	10
Basketbal	25	0	25	0	0	0	25	0	25
Biljart	14	0	14	0	0	0	14	0	14
Bobsleeën	26	0	26	0	0	0	26	0	26
Boksen	14	0	14	0	0	0	14	0	14
Bowling	6	0	6	0	0	0	6	0	6
Bridge	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cricket	8	0	8	0	0	0	8	0	8
Crossfit	0	0	0	4	0	4	4	0	4
Curling	9	0	9	0	0	0	9	0	9
Dammen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dansen	6	0	6	0	0	0	6	0	6
Darts	8	0	8	0	0	0	8	0	8
Floorball en unihockey	12	0	12	2	0	2	14	0	14
Gehandicaptensport	4	0	4	0	0	0	4	0	4
Go	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Golf	14	0	14	0	0	0	14	0	14

Gymnastiek	33	1	34	0	0	0	33	1	34
Handbal	23	0	23	8	0	8	31	0	31
Handboogschieten	9	0	9	0	0	0	9	0	9
Hippische sport	13	0	13	0	0	0	13	0	13
Hockey	32	0	32	24	0	24	56	0	56
Honk- en softbal	26	0	26	14	0	14	40	0	40
IJshockey	20	0	20	0	0	0	20	0	20
In- en outdoor bowls	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeu de Boules	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Judo	49	1	50	4	0	4	53	1	54
Karate-do	11	0	11	0	0	0	11	0	11
Klim- en bergsport	6	0	6	0	0	0	6	0	6
Korfbal	21	0	21	12	0	12	33	0	33
Krachtsport	71	0	71	0	0	0	71	0	71
Luchtsport	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motorsport	28	0	28	0	0	0	28	0	28
Onderwatersport	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oosterse gevechtkunsten	15	0	15	0	0	0	15	0	15
Redden van drenkelingen	8	0	8	0	0	0	8	0	8
Roeien	125	0	125	2	0	2	127	0	127
Rollersports	8	0	8	0	0	0	8	0	8
Rugby	21	0	21	0	0	0	21	0	21
Schaatsen	172	4	176	77	23	100	249	27	276
Schaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Schermen	8	0	8	0	0	0	8	0	8
Schieten	13	0	13	0	0	0	13	0	13
Skiën	37	0	37	4	0	4	41	0	41
Squash	12	0	12	0	0	0	12	0	12
Taekwondo	11	0	11	0	0	0	11	0	11
Tafeltennis	7	0	7	0	0	0	7	0	7
Tennis	13	0	13	4	0	4	17	0	17
Triatlon	41	7	48	8	2	10	49	9	58
Voetbal	110	0	110	94	0	94	204	0	204
Volleybal	31	0	31	12	0	12	43	0	43
Waterskien	6	0	6	0	0	0	6	0	6

Watersport	11	0	11	0	0	0	11	0	11
Wielrennen	251	25	276	300	0	300	551	25	576
Zwemmen	151	3	154	71	6	77	222	9	231

Tabel 3 Aantal in- en out-of-competition dopingcontroles uitgevoerd in 2014

Sport	In competition			Out of competition		
	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal
Atletiek	123	0	123	63	27	90
Autosport	8	0	8	1	0	1
Badminton	10	0	10	0	0	0
Basketbal	24	0	24	1	0	1
Biljart	14	0	14	0	0	0
Bobsleeën	0	0	0	26	0	26
Boksen	9	0	9	5	0	5
Bowling	6	0	6	0	0	0
Bridge	0	0	0	0	0	0
Cricket	8	0	8	0	0	0
Crossfit	4	0	4	0	0	0
Curling	0	0	0	9	0	9
Dammen	0	0	0	0	0	0
Dansen	6	0	6	0	0	0
Darts	8	0	8	0	0	0
Floorball en unihockey	10	0	10	4	0	4
Gehandicaptensport	0	0	0	4	0	4
Go	0	0	0	0	0	0
Golf	12	0	12	2	0	2
Gymnastiek	12	0	12	21	1	22
Handbal	28	0	28	3	0	3
Handboogschieten	9	0	9	0	0	0
Hippische sport	13	0	13	0	0	0
Hockey	40	0	40	16	0	16
Honk- en softbal	34	0	34	6	0	6
IJshockey	12	0	12	8	0	8

In- en outdoor bowls	0	0	0	0	0	0
Jeu de Boules	0	0	0	0	0	0
Judo	32	0	32	21	1	22
Karate-do	6	0	6	5	0	5
Klim- en bergsport	6	0	6	0	0	0
Korfbal	28	0	28	5	0	5
Krachtsport	63	0	63	8	0	8
Luchtsport	0	0	0	0	0	0
Motorsport	20	0	20	8	0	8
Onderwatersport	0	0	0	0	0	0
Oosterse gevechtkunsten	6	0	6	9	0	9
Redden van drenkelingen	6	0	6	2	0	2
Roeien	20	0	20	107	0	107
Rollersports	8	0	8	0	0	0
Rugby	12	0	12	9	0	9
Schaatsen	157	14	171	92	13	105
Schaken	0	0	0	0	0	0
Schermen	6	0	6	2	0	2
Schiëten	13	0	13	0	0	0
Skiën	10	0	10	31	0	31
Squash	8	0	8	4	0	4
Taekwondo	6	0	6	5	0	5
Tafeltennis	6	0	6	1	0	1
Tennis	12	0	12	5	0	5
Triatlon	30	0	30	19	9	28
Voetbal	144	0	144	60	0	60
Volleybal	36	0	36	7	0	7
Waterskien	6	0	6	0	0	0
Watersport	6	0	6	5	0	5
Wielrennen	421	0	421	130	25	155
Zwemmen	146	0	146	76	9	85

Dopingcontroles die geen doorgang konden vinden

In 2014 heeft in 83 gevallen een dopingcontrole geen doorgang kunnen vinden waarbij:

1) opgegeven sport(st)ers/selecties afwezig zijn op evenementen, wedstrijden en centrale trainingen.

2) een **dopingcontroleofficial** (DCO) een (centrale) training of wedstrijd aandoet en deze training of wedstrijd bleek te zijn afgelast of verplaatst zonder dat de Dopingautoriteit hierover vooraf was geïnformeerd.

3) een DCO een opgegeven adres aandoet en de sport(st)er gedurende de uitgezette controleperiode afwezig was, dan wel dat deze niet (meer) op het adres woont (bij dopingcontroles zonder whereabouts informatie).

In al deze gevallen betrof het een out-of-competition controle.

Als een dopingcontrole geen doorgang kan vinden, wordt zo spoedig mogelijk daarna opnieuw een poging ondernomen de betreffende sporter alsnog te controleren.

Tevens zijn in 2014 in totaal 34 definitieve whereabouts-fouten geregistreerd en zijn er op het moment van het opstellen van dit jaarverslag nog een tweetal whereabouts -fouten in procedure. Whereabouts fouten kunnen bestaan uit Missed tests (niet aanwezig zijn van de sporter op de opgegeven locatie binnen het *one hour time slot*) en Filing failures (het niet voldoen aan het tijdig en correct opgeven van verblijfsgegevens).

Het aantal whereabouts-fouten is om en nabij de helft minder dan in 2013 (toen betrof het 60 gevallen). In 2014 zijn er geen sporters geweest waarbij een derde whereabouts-fout in een periode van 18 maanden is vastgesteld.

De top drie van het totaal aantal whereabouts-fouten werd gevormd door de Atletiekunie, Schaatsbond en respectievelijke de Zwembond waarbij opgemerkt dient te worden dat bonden met een groot aantal sporters in de Nationale Testing Pool ook een grotere kans hebben op sporters die niet aan de whereabouts verplichtingen voldoen. In 2014 behoorde de Atletiekunie en de Zwembond bij de bonden met de meeste whereabouts-fouten.

EPO en aanverwanten

In 41% van de gevallen zijn de urinemonsters ten behoeve van het nationale programma ook op EPO geanalyseerd. Dit is substantiële stijging ten opzichte van het jaar 2013 (31%). De EPO-analyses gebeurden in verschillende sporttakken waarbij de top gevormd werd door het wielrennen, schaatsen (in aanloop naar de Winterspelen begin 2014) en atletiek. Eveneens als in 2013 werden verschillende monsters aanvullend op somatropine, hexareline, insuline en testosteron gebruik geanalyseerd. Eveneens zijn er analyses op groeihormoon geïnitieerd en zijn de analytische beperkingen opgeheven in 2014. De monsters uit 2013 zijn retrospectief geanalyseerd, allen met een negatief resultaat. In 2014 zijn verschillende urinemonsters voor langere tijd in bewaring genomen teneinde op enig moment een heranalyse uit te kunnen voeren.

Onaangekondigde dopingcontroles

Het totale percentage dopingcontroles buiten wedstrijdverband ('out-of-competition') is in verhouding tot 2013 iets afgenomen (door het gestegen aantal in-competition controles in opdracht van derden) en kwam in 2014 uit op 35%. Nagenoeg alle doping controles waren zonder voorankondiging aan de atleet ('no advance notice testing'). Een uitzondering wordt slechts gevormd door dopingcontroles naar aanleiding van een behaald record of een limiet, in welke gevallen de sporter of diens bond zelf het initiatief tot de controle moesten nemen.

Targetcontroles

De Dopingautoriteit heeft de bevoegdheid tot het uitvoeren van zogenaamde targetcontroles. Deze dopingcontroles worden in specifieke gevallen en op basis van vooraf vastgestelde criteria uitgevoerd. In eerdere jaren zijn deze criteria al geactualiseerd en verder verruimd

waardoor de targetcontroles breder konden worden ingezet. Targetcontroles hebben sport breed plaatsgevonden, met de nadruk op enkele specifieke sporten waar incidenteel ook op het niveau onder de absolute top is gecontroleerd, zoals in het amateurvoetbal.

Atleet Biologisch Paspoort

In 2013 is de Dopingautoriteit op basis van een verstrekte projectsubsidie gestart met een project ter implementatie van het Atleet Biologisch Paspoort (ABP) binnen het dopingcontroleproces. Binnen het project zijn van geselecteerde atleten afkomstig uit verschillende sporten in 2013 meerdere bloedmonsters afgenomen, om zo een longitudinaal profiel op te kunnen stellen. In 2014 is hier binnen het nationale programma een vervolg aan gegeven en zijn er in totaal 52 bloedmonsters verzameld. De bloedcontroles in het kader van het Atleet Biologisch Paspoort werden uitgevoerd in de sporten: atletiek, schaatsen, triatlon, wielrennen en zwemmen.

Mobiel dopingcontrolestation

In 2014 is het mobiel dopingcontrolestation veelvuldig gebruikt op locaties waar moeilijk een vast dopingcontrolestation is in te richten of daar waar dopingcontrolestations niet aan de gestelde criteria voldeden. Het mobiele station is onder meer ten behoeve van buitensporten als de motorsport, wielrennen, watersport, hippische sport, en triatlon ingezet. In de loop van 2014 is de vraag naar het mobiele station verder toegenomen en is er overgegaan tot de aanschaf van een verbeterd mobiel dopingcontrolestation waarbij eveneens de mogelijkheid van bloedafname is geïncorporeerd.

De bevindingen

In 2014 zijn 131 dossiers met afwijkende (analytische en niet-analytische) bevindingen bij de Dopingautoriteit geregistreerd. In 130 gevallen werden er afwijkende A-delen van urinemonsters geconstateerd en eenmaal betrof het een niet analytische bevinding.

Het aantal afwijkende bevindingen (inclusief de niet analytische bevindingen) is met 131 dossiers op de 2.483 uitgevoerde dopingcontroles 5,3%. In vergelijking met het aantal urinecontroles is dit 5,5%. Het percentage is 1,7% hoger dan het percentage over 2013 (3,6%).

Grafiek

Aantal bevindingen t.o.v. aantal dopingcontroles

2014	2.483	5,3%
2013	2.490	3,6%
2012	2.544	3,2%
2011	2.593	4,4%
2010	2.805	3,0%
2009	2.636	2,8%
2008	2.667	2,7%
2007	2.729	3,7%
2006	2.825	4,8%
2005	3.052	4,0%
2004	2.848	1,9%

Dossiers waarvoor specifiek vervolgonderzoek nodig was

Van de 130 dossiers met afwijkende A-delen van urinemonsters gaat het bij 113 dossiers om atypische bevindingen waarvoor specifiek vervolgonderzoek nodig is om vast te (kunnen) stellen of er sprake is van een mogelijke dopingovertreding. Het betreft hier 87% van de afwijkende A-delen.

110 maal betroffen het zaken waarin (uitsluitend) een testosteron/epitestosteron ratio groter dan 4 werd geconstateerd. Additioneel ging het in 3 gevallen om een afwijkend steroid profiel.

De Dopingautoriteit heeft in 2014 in nagenoeg al deze gevallen de isotopenratio massaspectrometrie analyse (IRMS) geïnitieerd en/of aanvullende dopingcontroles uitgevoerd. In geen van deze 113 gevallen toonde het vervolgonderzoek aan dat het atypische resultaat door exogene factoren veroorzaakt werd. Deze resultaten werden door de Dopingautoriteit als niet belastend afgegeven.

Dossiers die gesloten werden i.v.m. verstrekte medische dispensatie

In drie gevallen bleek dat voorafgaand aan de controle reeds een medische dispensatie was verleend voor het therapeutische gebruik van de aangetroffen dopinggeduide stof. Deze dossiers konden gesloten worden en zijn derhalve niet aanhangig gemaakt bij de desbetreffende sportbond.

In twee gevallen is, voordat het bindende resultaat door de Dopingautoriteit aan de bond gemeld werd, door de GDS-commissie alsnog een medische dispensatie verleend voor het gebruik van de geconstateerde stof (de betreffende sporters waren niet opgenomen in de Nationale Testing Pool van de Dopingautoriteit). Deze dossiers konden derhalve alsnog gesloten worden en zijn eveneens niet aanhangig gemaakt bij de desbetreffende sportbond.

Drie maal is er een stof aangetroffen die afhankelijk van de toedieningswijze of samenstelling van het geneesmiddel reglementair is toegestaan of niet; alle keren was het gebruik in overeenstemming met een toegestane toedieningswijze en hadden de betrokken sporters het middel ook op het dopingcontroleformulier gezet. Ook deze resultaten zijn door de Dopingautoriteit als negatief afgegeven.

Tabel 4 Belastende analyseresultaten in 2014 onderbouwd door een medische dispensatie en/of door de Dopingautoriteit gesloten; stand van zaken bij het afsluiten van het jaarverslag

Sport	bevinding/stof	aantal	afhandeling
Gymnastiek	methylfenidaat, metaboliet van methylfenidaat	1	achteraf medische dispensatie afgegeven (niet TP), dossier gesloten
Judo	insuline	1	medische dispensatie aanwezig, dossier gesloten
Rollersports	morfine	1	bevinding is in overeenstemming met toegestane gebruik van codeïne, dossier gesloten
Schaatsen	methylfenidaat, metaboliet van methylfenidaat	1	medische dispensatie aanwezig, dossier gesloten
Triatlon	metaboliet van budesonide	1	gebruik in overeenstemming met toegestane toedieningswijze, dossier gesloten
Triatlon	clomifeen	1	achteraf medische dispensatie afgegeven (niet TP), dossier gesloten
Wielrennen	Prednisolon, prednison	1	gebruik in overeenstemming met toegestane toedieningswijze, dossier gesloten

Zwemmen	methylfenidaat, metaboliet van methylfenidaat	1	medische dispensatie aanwezig, dossier gesloten
Totaal		8	

* Betreft een Nederlandse sport(st)er welke gecontroleerd is in het buitenland en waarvan het resultaatmanagement in 2014 is overgedragen aan de Dopingautoriteit

Indeling volgens WADA Prohibited list

Bij de stoffenindeling op groepsniveau conform de WADA Prohibited list 2014 werd over de voornoemde 130 afwijkende A-delen van urinemonsters in totaal 135 maal een stof, een verhoogde T/E waarde, dan wel een atypisch steroïd profiel aangetroffen.

Drie urinemonsters bevatten (afbraakproducten van) twee dopinggeduide stoffen en 1 monster bevatte afbraakproducten van drie dopinggeduide stoffen.

In 121 van de 135 gevallen waren er bevindingen in de categorie anabole middelen. Vijf maal betrof het stimulantia en een maal werd er (een afbraakproduct van) cannabis aangetroffen. Dit is een verdere daling ten opzichte van 2013.

Het percentage in de categorie anabole middelen steeg in 2014 met 45%. Deze toename wordt grotendeels veroorzaakt door een aanzienlijk hoger aantal urinemonsters met een T/E ratio groter dan 4 of met een atypisch steroïd profiel.

Grafiek

Aangetroffen stoffen en initieel afwijkende bevindingen

Aangetroffen stoffen	2013	2014
Totaal	93	135
Anabole middelen	68	121
<i>(T/E-ratio >4)</i>	<i>(48)</i>	<i>(112)</i>
<i>(Atypisch steroïd profiel)</i>	<i>(13)</i>	<i>(3)</i>
<i>(aangetroffen middelen)</i>	<i>(7)</i>	<i>(6)</i>
Peptide hormonen, groeifactoren en verwante stoffen	2	0
Narcotica	1	1
Hormoon- en metabole modulators	1	2
Diuretica / maskerende middelen	1	1

Aangetroffen stoffen	2013	2014
Stimulantia	12	5
Cannabinoïden	2	1
Glucocorticosteroïden	5	4
Bètablokkers	1	0

Aanhangig gemaakte zaken

De Dopingautoriteit heeft in 2014 10 zaken in 6 verschillende sporten aanhangig gemaakt omdat deze mogelijk in strijd waren met de reglementen van de betreffende bond. 2 bevindingen betroffen dezelfde betrokkene en zijn uiteindelijk als 1 overtreding behandeld door de tuchtcommissie. Het betrof in totaal 9 verschillende personen (6 mannen en 3 vrouwen). . Atletiek was met 4 zaken het meest vertegenwoordigd.

In een van de 10 gevallen is door de GDS-commissie alsnog een medische dispensatie verleend voor het gebruik van de geconstateerde stof. De betreffende sportbond is geadviseerd dat hiermee volgens de Dopingautoriteit de grond voor vervolging in de zaak is komen te vervallen. In een geval betrof het een resultaat van een (door de Dopingautoriteit) in Nederland uitgevoerde dopingcontrole bij een buitenlandse atleet onder internationale anti-dopingregelgeving. Het resultaatmanagement van deze controle is door de Dopingautoriteit aan de betreffende internationale federatie ter afhandeling overgedragen.

Het aantal aangedragen zaken verricht op Nederlands grondgebied, door de Dopingautoriteit en vallend onder het nationale programma bedraagt 0,5% (8 zaken onder nationale anti-dopingregelgeving op 1.764 dopingcontroles ten behoeve van het nationale programma). Dit percentage ligt onder het geformuleerde streven voor 2014 van maximaal 1% positieve gevallen bij Nederlandse sporters.

Tabel 5 Belastende analyse resultaten en niet analytische bevindingen in 2014; stand van zaken bij het afsluiten van het jaarverslag

Sport	bevinding/stof	aantal	
Atletiek	T/E-ratio >4, GC/C/IRMS resultaten zijn in overeenstemming zijn met aanwezigheid van (een) exogene steroïde(n)	1	
Atletiek	GC/C/IRMS resultaten zijn in overeenstemming zijn met aanwezigheid van (een) exogene steroïde(n)	1	
Atletiek	triamcinolonacetonide	1	
Atletiek	T/E-ratio >4, GC/C/IRMS resultaten zijn in overeenstemming zijn met aanwezigheid van (een) exogene steroïde(n)	1	
Autosport	hydrochloorthiazide, metabolieten van hydrochloorthiazide	1	
Boksen	(poging tot) gebrekkige medewerking	1	
Crossfit	methylhexanamine	1	

Krachtsport	methylhexanamine	1	
Krachtsport	metaboliet van nandrolon (of een prohormoon van nandrolon), metaboliet van stanozolol, GC/C/IRMS resultaten zijn in overeenstemming zijn met aanwezigheid van (een) exogene steroïde(n)	1	
Rollersports	metaboliet van cannabis	1	
Totaal		10	

Hoofdstuk 3 Tuchtrechtspraak

Inleiding

In Nederland is de tuchtrechtelijke afhandeling van vastgestelde dopingovertredingen een verantwoordelijkheid van de sportbonden. Een aantal sportbonden maakt hiervoor gebruik van 'eigen' tucht- en beroepscommissies, maar een groot (en groeiend) deel van de bonden maakt hiervoor gebruik van het Instituut Sportrechtspraak (ISR), dat inmiddels namens 75% van de bonden rechtspreekt.

De positie van de Dopingautoriteit in tuchtprocedures

De tucht- en beroepscommissies zijn in hun besluitvorming onafhankelijk van de Dopingautoriteit. Dit betekent niet dat de Dopingautoriteit niet nauw betrokken is bij de tuchtrechtspraak in dopingzaken. Immers, de Dopingautoriteit heeft de taak zorg te dragen voor een correcte tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken in Nederland, in overeenstemming met de World Anti-Doping Code en de daarop gebaseerde Nederlandse dopingreglementen. In de Dopingreglementen van de sportbonden en het ISR zijn de verschillende taken van de Dopingautoriteit in tuchtprocedures omschreven en vastgelegd. Die taken zijn enerzijds gericht op het ondersteunen en adviseren van tuchtcolleges bij de toepassing en interpretatie van de dopingreglementering, en anderzijds op het (kunnen) corrigeren van uitspraken die in strijd zijn met die regelgeving.

De begeleidende rol komt vooral tot uiting in de inbreng van de Dopingautoriteit tijdens de tuchtrechtelijke behandeling: de Dopingautoriteit neemt kennis van het dossier, neemt schriftelijke Conclusies waarin alle relevante reglementaire aspecten worden behandeld en toegelicht, en de Dopingautoriteit is aanwezig tijdens hoorzittingen en voert daar het woord.

De corrigerende rol komt vooral tot uiting in het beroepsrecht dat de Dopingautoriteit in alle dopingzaken heeft, zowel bij nationale beroepscommissies als bij het Court of Arbitration for Sport (CAS) in Lausanne. Daarnaast heeft de Dopingautoriteit het recht om zelfstandig – zonder inschakeling van een bondsbestuur – aangifte te doen bij de tuchtcommissie van een bond. In 2014 heeft de Dopingautoriteit in één zaak beroep aangetekend bij het CAS; de uitspraak in die zaak zal naar verwachting in 2015 beschikbaar komen.

De Dopingautoriteit heeft in het verslagjaar in alle tuchtprocedures in eerste aanleg een schriftelijke Conclusie geschreven, en alle hoorzittingen in het kader van deze procedures bijgewoond. Daar waar een sporter en/of een bond in beroep ging tegen een uitspraak, is steeds een aanvullende Conclusie geschreven.

Rapportage aan WADA en Internationale Sportfederaties

De Dopingautoriteit rapporteert over de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken aan WADA, dat ook het recht heeft beroep in te stellen tegen uitspraken in dopingzaken. De rapportage geschiedt door toezending van de schriftelijke uitspraak aan WADA, door het desgevraagd beantwoorden van aanvullende vragen, en door het produceren van aanvullende stukken en van vertalingen van relevante delen uit een dossier. In 2014 is in één zaak uitspraak gedaan door het CAS in een zaak waarin WADA beroep instelde tegen een uitspraak van een Nederlands tuchtcollege.

De Dopingautoriteit rapporteert desgevraagd eveneens aan Internationale Sportfederaties, maar dit alleen als de betreffende Nederlandse sportbond hiervan af ziet, dan wel hierin tekort schiet. Ook Internationale Federaties hebben het recht beroep in te stellen in Nederlandse

dopingzaken, maar in 2014 is geen enkele uitspraak gedaan in een zaak waarin door een IF beroep werd ingesteld tegen een uitspraak van een Nederlands tuchtcollege.

De rapportage over tuchtrechtelijke beslissingen

Met ingang van 2013 rapporteert de Dopingautoriteit in het eigen jaarverslag over de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken. Daarmee rapporteert de Dopingautoriteit – zoals hierboven uiteengezet – over procedures waarbij de Dopingautoriteit weliswaar zeer nauw betrokken is, maar waarvoor de primaire verantwoordelijk elders ligt (namelijk bij de sportbonden). Het besluit om hier toch toe over te gaan, is allereerst ingegeven door de opheffing van de Auditcommissie dopingzaken, een bestuurscommissie van NOC*NSF, die tot 2013 periodiek rapport uitgebracht over de tuchtrechtelijke afhandeling van alle Nederlandse dopingzaken.

De navolgende tabel bevat alle 8 beslissingen van Nederlandse tucht- en beroepscommissies, gedaan in dopingzaken in het jaar 2014 (waarbij de datum van de uitspraak bepalend is voor opname).

In één geval is *na* de overdracht van de zaak door de betreffende internationale federatie aan de Dopingautoriteit alsnog een medische dispensatie verleend voor het gebruik van de geconstateerde stof. De betreffende internationale federatie is medegedeeld dat hiermee volgens de Dopingautoriteit de grond voor vervolging in de zaak is komen te vervallen. De betrokken federatie heeft de vervolging ook daadwerkelijk gestaakt.

De rapportage bevat alleen definitieve beslissingen, waartegen geen beroep meer open staat. Als de uitspraak in beroep gedaan is, wordt dit in de laatste kolom vermeld, waarbij tevens is aangegeven welke partij(en) in beroep is/zijn gegaan. Als een vastgestelde dopingovertreding voor tuchtrechtelijke afhandeling aan Nederland is overgedragen door een andere (buitenlandse) organisatie, is dit eveneens vermeld.

Tabel 6 Tuchtrectelijke beslissingen in dopingzaken in 2014

Atletiek	Testosteron	2 jaar uitsluiting	2014	Zaak overgedragen door IAAF
Cricket	Cocaïne / MDMA	1 jaar uitsluiting	2013	Uitspraak in beroep, ingesteld door
sporter; Dopingautoriteit heeft beroep ingesteld bij CAS				
Gewichtheffen	Metandiënon	2 jaar uitsluiting	2013	
Powerliften	Cocaïne	2 jaar uitsluiting	2013	
Powerliften	Methylhexanamine	2 jaar uitsluiting	2014	
Triatlon	Clomifeen	Dossier gesloten	2014	Zaak overgedragen door ITU; Na
overdracht werd medische dispensatie verstrekt				
Wielrennen	Methylhexanamine	18 maanden uitsluiting	2013	Tweede overtreding
Worstelen	Nandrolon	2 jaar uitsluiting	2013	
Worstelen	(Poging tot) manipulatie	2 jaar uitsluiting	2012	Uitspraak in beroep, ingesteld door coach

Hoofdstuk 4 Internationale zaken

WADA

Algemeen

Gedurende 2014 waren er vele en veelsoortige contacten met WADA. Vrijwel dagelijks werd overlegd over de afhandeling van Nederlandse dopingzaken, waarvan de correcte afhandeling door WADA gemonitord wordt. Daarnaast was er een nauwe samenwerking met WADA in lopende onderzoeken, en die samenwerking heeft een structureel karakter aangenomen.

Dopinglijst

Zoals ieder jaar is er in de zomer een reactie verstuurd naar WADA op de concept-dopinglijst. De Dopingautoriteit coördineert de Nederlandse reactie namens NOC*NSF, de NOC*NSF AtletenCommissie en het Ministerie van VWS. Er is wederom op gewezen dat de dopinglijst zowel praktisch als wetenschappelijk gefundeerd moet zijn. Ook zijn er in de loop van het jaar reacties geschreven op verschillende 'technical documents' behorend bij WADA's 'International Standard for Laboratories' (ISL).

WADA – ADO Symposium

De Dopingautoriteit nam deel aan het jaarlijkse WADA – ADO Symposium te Lausanne. Dit Symposium stond grotendeels in het licht van de implementatie van de herziene World Anti-Doping Code.

International Conference on the Implementation of the Revised World Anti-Doping Code (ICIC2014)

In het kader van het 25-jarig jubileum van de Dopingautoriteit heeft de Dopingautoriteit in 2014 een internationale conferentie georganiseerd, gericht op de praktische consequenties van de herziening van de World Anti-Doping Code waartoe in november 2013 tijdens de World Conference in Johannesburg besloten werd. Ruim 160 deelnemers uit 30 landen kwamen van 15 t/m 17 januari bijeen in Kasteel Vaalserbroek in Vaals. Zowel de inhoud als de opzet van de Conferentie werden door de deelnemers bijzonder hoog gewaardeerd.

Sociologisch onderzoek

Binnen het 'Sociological Research Program' van WADA is in samenwerking met een viertal andere NADOs en onder begeleiding van Universiteit van Potsdam een onderzoeksvoorstel ingediend en gehonoreerd. Het onderzoek zal zich richten op mogelijke prestatie-indicatoren van NADOs en zal lopen tot en met begin 2015 (vanwege enkele administratieve meningsverschillen tussen de Duitse onderzoekers en WADA heeft het project enige tijd stilgelegen). Namens alle betrokken NADOs speelt de Dopingautoriteit een adviserende en coördinerende rol.

RAAD VAN EUROPA

CAHAMA en Monitoring Group

Ook in 2014 is de Dopingautoriteit zeer actief geweest in internationaal verband. De doelstelling hierbij is te komen tot beïnvloeding van het internationale antidopingbeleid. Er zijn drie vergaderingen van de CAHAMA (Ad hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency) bijgewoond. De missie van CAHAMA luidt als volgt:

1. Examine the issues concerning relations between the Council of Europe, its Member States and the World Anti-Doping Agency (WADA), and to decide on a common position, when possible, on these issues;
2. Draw up, if necessary, opinions for the Committee of Ministers of the Council of Europe on these issues, including the budgetary elements;
3. Periodically revise the mandate of members of the WADA Foundation Board appointed by the Council of Europe.

De werkzaamheden van CAHAMA richtten zich in 2014 vooral op het leveren van bijdragen aan de herziening van de Code. Als voorzitter van de Advisory Group On Legal Issues van de Raad van Europa speelde de Dopingautoriteit een sleutelrol bij het opstellen van verbetervoorstellen voor de 2015 Code.

Hiernaast heeft de Dopingautoriteit twee vergaderingen van de Monitoring Group bijgewoond. Deze groep houdt zich bezig met (het monitoren van) de implementatie van de Anti-Doping Conventie van de Raad van Europa.

Advisory Groups

De Dopingautoriteit heeft op 12 april een thematische meeting bijgewoond over antidoping-educatie en -preventie, georganiseerd door de Raad van Europa in Straatsburg.

Matchfixing

Matchfixing is een onderwerp dat zowel nationaal als internationaal zeer in de belangstelling staat. Op nationaal niveau heeft het ministerie van VWS opdracht gegeven tot het uitvoeren van onderzoek. Op internationaal niveau is binnen EU verband reeds meerdere malen gesproken over dit onderwerp, en heeft Europol geruchtmakende onderzoeksresultaten gerapporteerd. Op intergouvernementeel niveau heeft de Raad van Europa het initiatief genomen tot het opstellen van een verdrag inzake matchfixing. Namens de Anti-Doping Conventie van de Raad van Europa is de Dopingautoriteit gevraagd bij te dragen aan het proces van opstellen van een matchfixing-conventie onder de vlag van de Raad van Europa.

EUROPESE UNIE

Ad-hoc Group of Experts on Doping in Recreational Sport

Ten behoeve van de expertgroep "Anti-Doping" van de Europese Unie is er in 2013 een ad hoc groep opgericht. Deze ad hoc groep, waar de Dopingautoriteit zitting in had, heeft als opdracht om te komen met aanbevelingen om doping in de recreatieve sport tegen te gaan. Het uiteindelijke rapport "EU Recommendations on Doping in Recreational Sport" met aanbevelingen voor de EU en haar lidstaten is in 2014 verschenen. De Dopingautoriteit heeft een bijdrage geleverd aan het rapport.

Expert Group on Anti-doping

Deze Expert Group functioneert onder de Raad van de Europese Unie (Raad van Ministers), en houdt zich bezig met dopinggerelateerde onderwerpen die het Gemeenschapsrecht raken. Tot de besproken onderwerpen behoorden de herziening van de huidige Code, alsook de door de Europese Commissie voorgestelde Verordening inzake de bescherming van persoonsgegevens.

iNADO

Institute for National Anti-Doping Organisations – iNADO

Direct na de oprichting van iNADO in 2012 heeft de Dopingautoriteit zich als lid aangesloten bij deze koepelorganisatie. In 2014 ontwikkelde iNADO zich steeds meer tot het kennisinstituut en de belangenvertegenwoordiger van de National Anti-Doping Organisations die zich erbij hebben aangesloten. De Dopingautoriteit droeg op vele manieren bij aan het werk van iNADO. De iNADO bijeenkomst in Lausanne, voorafgaande aan het WADA – ADO Symposium, werd bijgewoond.

IADA

International Anti-Doping Arrangement – IADA

De Dopingautoriteit nam deel aan de jaarlijkse vergadering van deze groep van 11 landen. De IADA-leden besloten het Arrangement weer met vier jaar te verlengen; het nieuwe Arrangement loopt van 2015 tot en met 2018.

Hoofdstuk 5 Juridische zaken

Implementatie 2015 Code

In november 2013 heeft het Wereld Anti-Doping Agentschap (WADA) de 2015 versie van de World Anti-Doping Code vastgesteld. Deze Code is op 1 januari 2015 in werking getreden. Het afgelopen jaar heeft dan ook vooral in het teken gestaan van de implementatie van de herziene Code. Aangezien de Code op een aantal punten fundamenteel is aangepast, is een volledig nieuw Nationaal Dopingreglement (NDR) ontwikkeld. Dit NDR incorporeert alle verplichte elementen uit de 2015 Code. Ook de bij het NDR behorende bijlagen zijn volledig vernieuwd. Na afronding van het NDR is een tweetal trajecten gestart.

Het eerste traject betrof het proces van voorlegging van het NDR aan WADA en toetsing door WADA of het NDR volledig in lijn is met de Code. Dit traject resulteerde in een door WADA goedgekeurd reglement dat als basis gaat dienen voor de implementatie van het mondiale antidopingbeleid in Nederland.

Het tweede traject betrof de vaststelling door de topsportbonden en het ISR van het NDR. In dit tweede traject is nauw samengewerkt met NOC*NSF. Ultimo 2014 had het ISR en hadden alle bonden – met één uitzondering – het NDR vastgesteld.

Bijdragen in dopingzaken

De Dopingautoriteit is volgens het NDR betrokken bij de tuchtrechtelijke behandeling van dopingzaken. Een van de activiteiten van de Dopingautoriteit in dit kader betreft het nemen van conclusies in dopingzaken. De bevoegdheid van de Dopingautoriteit tot het nemen van dergelijke conclusies is verankerd in de dopingreglementen van alle topsportbonden, alsmede van het ISR.

Deze conclusies geven in een voorliggende dopingzaak het oordeel van de Dopingautoriteit weer inzake de relevante bepalingen uit het Dopingreglement, de International Standards, het dossier, alsmede de gevoerde wren. Het nemen van conclusies stelt de Dopingautoriteit in staat voor tuchtcommissies het juridische kader te schetsen, cruciale bepalingen uit het Dopingreglement en/of International Standards te bespreken, alsmede te reageren op het door de sporter of andere persoon gevoerde verweer.

Daarnaast was de Dopingautoriteit in 2014 nauw betrokken bij de juridische voorbereiding en afhandeling van verschillende buitenlandse c.q. internationale tuchtprocedures. Die betrokkenheid was veelvormig, en bestond o.a. uit het verstrekken van juridisch advies aan buitenlandse collega's, uit het opbouwen van (deel)dossiers ter afhandeling door niet-Nederlandse tuchtcolleges, en uit het overdragen van dossiers aan de juiste tuchtcolleges.

Beroep bij het CAS

Waar WADA toeziet op de mondiale implementatie, toepassing en naleving van de World Anti-Doping Code, ziet de Dopingautoriteit toe op de implementatie, toepassing en naleving van het NDR. De Dopingautoriteit ontvangt in dit verband de uitspraken van tuchtcolleges in dopingzaken, en kan – daar waar een uitspraak niet in lijn is met het NDR – beroep instellen.

Indien de Dopingautoriteit na een uitspraak in een dopingzaak in beroep concludeert, dat het NDR niet correct is toegepast, kan de Dopingautoriteit beroep instellen bij het Court of Arbitration for Sport (CAS), te Lausanne (Zwitserland). Het CAS fungeert als laatste (en dus hoogste) beroepsorgaan voor dopingzaken in de sport. De Dopingautoriteit heeft in 2014 eenmaal beroep ingesteld bij het CAS. De uitspraak

van het CAS is nog niet bekend. In 2014 heeft geen enkele andere partij tegen een uitspraak van een Nederlands tuchtcollege beroep ingesteld bij het CAS.

CIRC

De Cycling Independent Reform Commission (CIRC) is een door de internationale wielrenunie UCI ingestelde commissie om onderzoek te doen naar de dopingproblemen in de wielersport, en de rol die de UCI hierin heeft gespeeld. De Dopingautoriteit heeft nauw met de CIRC samengewerkt, onder andere in het kader van het onderzoek of bepaalde personen binnen de UCI een (actieve) rol hebben gespeeld bij het verdoezelen van dopinggebruik door Lance Armstrong.

Vorbereiding Dopingwetgeving

In 2014 kwam in ons land de voorbereiding van specifieke dopingwetgeving in een stroomversnelling. Op 2 juli zegde de Minister van VWS aan de Kamer toe dat zij de Kamer schriftelijk zou informeren over haar voornemens ten aanzien van deze wetgeving, en op 1 december ging de betreffende brief naar de Kamer. In de tussenliggende periode was sprake van nauw overleg met de Dopingautoriteit. In dat overleg werd duidelijk dat een aantal aspecten uit de herziene Code moest worden verwerkt in de geplande wet, en dat de Dopingautoriteit zelf zal worden omgevormd tot een Zelfstandig Bestuursorgaan (zbo). Eind van het jaar werden een Projectgroep en een Stuurgroep ingericht die het verdere wetgevingstraject gaan begeleiden, met een vertegenwoordiging van de Dopingautoriteit in beide groepen. Het is de bedoeling dat het wetsontwerp uiterlijk eind augustus 2015 naar de Kamer zal gaan.

Hoofdstuk 6 Intelligence & Investigations

Opbouw structurele I&I capaciteit

De Dopingautoriteit doet op basis van artikel 15.2 van het Nationaal Dopingreglement onderzoek naar mogelijke dopingzaken in binnen-en buitenland. *Intelligence & Investigations* is hiervoor een van de middelen, en dit werkterrein is sinds 2013 als apart aandachtsgebied georganiseerd.

Intelligence betreft geselecteerde, gecombineerde en geanalyseerde informatie; het is informatie die is gevalideerd, in samenhang is gepresenteerd en bij voorkeur afkomstig is uit meerdere bronnen.

Intelligence & Investigations omvat ook het onderzoek doen naar het waarheidsgehalte van geruchten, beschuldigingen of insinuaties omtrent dopinggebruik of omtrent het behulpzaam zijn bij dopinggebruik. Waarheidsvinding is essentieel. Het is de taak van de Dopingautoriteit om, in het belang van de sporter én de sport, op basis van een objectief onderzoek duidelijkheid te creëren ten aanzien van een beschuldiging of insinuatie.

Voorgaand jaar werd er bij de Dopingautoriteit een Intelligence Officer aangesteld om het werkterrein *Intelligence & Investigations* te ontwikkelen en te implementeren. De werkzaamheden van de Intelligence Officer bestaan onder andere uit het verzamelen van informatie in het kader van onderzoeken naar dopingovertredingen, het opstellen van rapportages, het afnemen van interviews en verklaringen, het verzorgen en verwerken van vertrouwelijke gegevens in een geautomatiseerd systeem en het ontwikkelen van procedures en protocollen.

De Intelligence Officer verzamelt, verwerkt en analyseert informatie over mogelijke dopingzaken en zal in voorkomende gevallen betrokken zijn bij de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken. Informatie wordt verkregen uit digitaal onderzoek maar ook uit persoonlijke gesprekken met sporters, begeleiders of andere personen van wie wordt verwacht dat zij over relevante informatie kunnen beschikken. De analyse van de Intelligence Officer kan voor de afdeling controle aanleiding zijn om gericht, zogenaamde targetcontroles uit te voeren. Het door de Intelligence Officer opgemaakte dossier kan gevoegd worden bij het dossier van een positieve controle of kan direct aanleiding zijn voor het doen van aangifte in dopingzaken indien er mogelijk strafbare handelingen zijn of worden gepleegd.

Resultaten 2014

Het proces *Intelligence & Investigations* heeft in 2014 steeds meer vorm gekregen. Bestaande informatie werd ontsloten en geanalyseerd en er werd (voornamelijk) "open sources"-onderzoek verricht. Incidenteel werd informatie uitgewisseld met internationale, nationale sportfederaties en opsporingsdiensten. Gelet op het ontbreken van wettelijke grondslag betreft dergelijke informatie echter vaak "off-the-record-informatie" waardoor dit alleen als sturingsinformatie gebruikt kon worden.

De door de Intelligence Officer verkregen informatie heeft in 2014 niet geleid tot een aangifte van een dopingovertreding zonder een positieve controlebevinding, een zogenaamde niet-analytische zaak. De bevindingen van de Intelligence Officer hebben in 2014 bijgedragen aan enkele tuchtprocedures.

In 2014 werden meerdere meldingen inzake mogelijke dopingovertredingen ontvangen. De informatie werd door de Intelligence Officer onderzocht en de resultaten van dat onderzoek werd (meestal) gedeeld met de afdeling Controle ten behoeve van een eventuele vervolgactie (dopingcontrole) of één van de andere afdelingen van de Dopingautoriteit.

In 2014 was de Intelligence Officer betrokken bij twee grote projecten, die beiden begin 2015 zullen worden afgehandeld. Hierbij wordt opgemerkt dat afgehandeld niet betekent dat de onderzoeken administratief worden afgesloten. In samenhang met nieuwe of aanvullende informatie kunnen dossiers, met inachtneming van de verjaringstermijn leiden tot of aanleiding geven tot enige toekomstige tuchtprocedure. De beschikbare I&I capaciteit is in de laatste 5 maanden van 2014 voornamelijk besteed aan deze twee projecten. De rol van de Intelligence Officer was binnen die projecten divers.

Opbouw internationale samenwerking

Op initiatief van WADA werd in 2014 een internationale I&I werkgroep geformeerd, bestaande uit Intelligence Officers en/of intelligence analisten. De groep waarin naast de Dopingautoriteit veel, voornamelijk Europese, anti-dopingorganisaties en enkele Internationale Federaties vertegenwoordigd zijn is in 2014 drie maal bijeengekomen. De leden van de groep zijn betrokken bij de ontwikkelingen van het (nieuwe)taakveld *Intelligence & Investigations* en delen kennis, expertise en ervaring. Er worden afspraken gemaakt en overeenkomsten gesloten voor het verzamelen en uitwisselen van informatie ten aanzien van dopingonderzoeken en de internationale samenwerking bij dopingonderzoeken. Omdat niet alle Anti-Dopingorganisaties op dezelfde wijze zijn ingericht en/of dezelfde wettelijke bevoegdheden kennen wordt er (onder andere) zeer nadrukkelijk aandacht besteed aan de wijze waarop de informatie gebruikt wordt en wat de juridische consequenties zijn van het delen en het gebruiken van informatie.

Opbouw nationale samenwerking met opsporingsdiensten

Opsporingsdiensten kunnen op basis van huidige wetgeving geen opsporingsinformatie delen met de Dopingautoriteit. Een goede samenwerking met opsporingsdiensten of goede contacten met die diensten is echter zeer van belang voor het werk van de Dopingautoriteit. In 2014 heeft de Dopingautoriteit meerdere keren informatie gedeeld met de inspectie voor de volksgezondheid (IGZ). In het kader van het opbouwen van contacten met opsporingsdiensten werd er in 2014 contacten onderhouden of gemaakt met IGZ, NVWA en Politie.

Gedurende 2014 werd er steeds nadrukkelijker samengewerkt met de afdeling Controle. Vooruitlopend op de World Anti Doping Code 2015 en aanverwante Internationale Standaarden is in 2014 het besluit genomen om het proces *Intelligence & Investigations*, met het oog op een slagvaardigere taakuitvoering, vanaf januari 2015 te integreren binnen de afdeling Controle. Vanaf het jaar 2015 zal dit de afdeling Handhaving & Opsporing gaan worden.

Hoofdstuk 7 Wetenschappelijk onderzoek

De wetenschappelijk activiteiten van de Dopingautoriteit bestaan uit de volgende taken:

- een continue inventarisatie van de wetenschappelijke literatuur op dopinggerelateerde relevantie;
- het uitvoeren en initiëren van onderzoek als dat ten dienste staat van het (inter)nationale antidopingbeleid; en
- de verspreiding van wetenschappelijke dopingkennis zowel binnen als buiten de organisatie.

Van oudsher valt ook het project 'voedingssupplementen en doping' ook onder de wetenschappelijke activiteiten.

Inventarisatie wetenschappelijke literatuur

Om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen houdt de Dopingautoriteit nieuwe publicaties van dopinggerelateerde wetenschappelijke literatuur nauwgezet bij en slaat de relevante artikelen op in haar archief. Dit archief is in 2014 aangevuld met ongeveer 200 relevante artikelen. Alle artikelen zijn digitaal beschikbaar.

De informatie uit de beschikbare literatuur wordt actief verspreid en dient als basis voor de interne advisering aan onder andere de afdelingen Controle en Preventie. Deze informatie wordt tevens gebruikt om specifieke wetenschappelijke vragen te beantwoorden van artsen, juristen, journalisten, studenten en andere belangstellenden.

Onderzoek

Effectiviteit antidopingbeleid

In december 2010 is begonnen met een promotietraject met de titel 'Effectiviteit van (anti-)dopingbeleid'. Het onderzoek richtte zich op een multidisciplinaire aanpak van deze brede onderzoeksvraag, waarbij met name gekeken is naar de gebieden preventie, opsporing en sanctionering, en hoe deze met elkaar verweven zijn tot de huidige anti-dopingaanpak in internationaal verband en in Nederland. Als promotor fungeert Prof. Dr. Maarten van Bottenburg, hoogleraar sportontwikkeling aan de Universiteit Utrecht. In 2014 is het belangrijkste artikel voor dit proefschrift, over het daadwerkelijk meten van de prevalentie van dopinggebruik onder topsporters, geaccepteerd voor publicatie. Op 1 december is het raamwerk van het proefschrift afgerond. Dit bevat een inleiding, methodebeschrijving, een beschrijving van de verschillende aspecten van het dopingbeleid waarin ook een zevental reeds gepubliceerde artikelen zijn opgenomen, een achtste (concept)artikel dat nog moet worden ingediend bij een wetenschappelijk tijdschrift, en een discussie- en aanbevelingen-sectie. De promotie zelf zal in 2015 plaatsvinden.

Anabolenpolikliniek

Endocrinoloog Pim de Ronde heeft in het Kennemer Gasthuis in Haarlem een polikliniek opgezet die gericht is op mensen die gezondheidsproblemen ervaren als gevolg van het gebruik van anabole steroïden. De polikliniek is één dagdeel per week geopend. De

Dopingautoriteit fungeert als adviseur. Vooralsnog is dit een klinische voorziening, maar in gezamenlijkheid wordt gezocht naar financiering om wetenschappelijk onderzoek te kunnen doen naar deze gezondheidsproblemen.

Topsportenquête

De Dopingautoriteit peilt periodiek de meningen van de Nederlandse topsporters over het dopingbeleid. Deze traditie is in 1993 begonnen en de laatste enquête is gehouden in 2010. Op basis van een subsidie van het ministerie van VWS is een nieuwe enquête opgezet. In 2014 is de vragenlijst ontwikkeld en is de dataverzameling begonnen bij de sporters met een officiële topsportstatus van NOC*NSF en bij een selecte groep 'overige topsporters'. De traditionele beleidsevaluatie wordt deze keer uitgebreid met enkele vragen die een schatting van de prevalentie van dopinggebruik binnen de Nederlandse topsport mogelijk moeten maken. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met TNS NIPO en de Universiteit Utrecht (Departement Maatschappijwetenschappen) en er is een begeleidingscommissie geformeerd met vertegenwoordigers vanuit NOC*NSF, VWS, en de NOC*NSF atletencommissie. De dataverzameling loopt door in 2015.

Twee supplementenonderzoeken

Ook op basis van extra VWS-gelden zijn in 2014 twee onderzoeken gestart naar de dopingrisico's van supplementen. Het eerste richt zich op het NZVT (zie later), dat inmiddels meer dan 11 jaar bestaat. Het NZVT is gestoeld op de medewerking van supplementenproducenten die inzien dat supplementen in algemene zin een extra controle op dopingmiddelen nodig hebben. In de vorm van een 'kwaliteitsimpuls' zal 1) een audit uitgevoerd worden op een brede selectie van NZVT-producten om na te gaan of de marketing-overeenkomsten goed worden nageleefd; 2) extra aankopen gedaan worden van NZVT-product/batch-combinaties in winkels en via het internet om die te laten analyseren in het borgingslab (RIKILT); en 3) een eenmalige uitbreiding doorgevoerd worden van de bestaande borgingsprocedure bij het RIKILT.

Een tweede onderzoek richt zich op de meer risicovolle kanten van de supplementenmarkt. Sinds de opstart van het NZVT zijn er in Nederland geen nieuwe onderzoeken uitgevoerd naar de dopingrisico's van supplementen, maar verschillende sporters testen nog steeds 'positief' na het gebruik van 'vervuilde' supplementen. Doel van dit onderzoek is om een beter inzicht te verkrijgen in de dopingrisico's van de hedendaagse supplementenmarkt in Nederland. Ook hier zullen analyses worden uitgevoerd, maar dan op een selectie van supplementen die op basis van 'waarschuwingstekens' als risicovol aangeduid kunnen worden. De analyses zullen dit vermoeden moeten bevestigen of ontkrachten. De bevindingen van dit onderzoek zullen gebruikt worden in onze voorlichtingsactiviteiten, zowel die gericht op topsporters als die gericht op fitnessers.

De resultaten van beide onderzoeken zullen in 2015 worden gepubliceerd.

Overig

Met zeven andere (wetenschappelijk) medewerkers, werkzaam bij de nationale anti-dopingorganisaties van Zwitserland, Noorwegen, Groot-Brittannië, Duitsland, de Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland en Australië, is een werkgroep gevormd om ervaringen uit te wisselen. Periodiek vindt er een telefonische vergadering plaats over lopende onderzoeken en specifieke wetenschappelijke dopingkwesties. In 2014 zijn er vier vergaderingen gehouden. Het voorzitterschap rouleert per vergadering.

Er is enkele keren opgetreden als referent voor zogenoemde peer-reviewed wetenschappelijke tijdschriften bij dopinggerelateerde artikelen: tweemaal voor het Journal of Sports Sciences, tweemaal voor het Journal of Sports Medicine & Doping Studies, en eenmaal voor Drug Testing and Analysis.

Samen met het ministerie van VWS, NOC*NSF, het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en het Trimbosinstituut is een traject opgestart om dopinggerelateerde vragen opnieuw mee te gaan nemen in de nationaal gecoördineerde reguliere monitoring van het gebruik van allerlei 'lifestyle middelen', zoals alcohol en drugs. Er is overeenstemming om vanaf 2017 het onderwerp doping mee te nemen in een verdiepingmodule van de nieuw opgezette leefstijlmonitor. In 2014 zijn alvast enkele vragen, als proef, meegenomen in de monitor 'Ongevallen en Bewegen in Nederland'.

Bij een tweetal bijeenkomsten, belegd door de directie Geneesmiddelen en Medische Technologie van het ministerie van VWS, is geparticipeerd in discussies over vervalste medische producten. Ook is in enkele aparte vergaderingen input gegeven over de mogelijkheid om tot een meldpunt te komen voor gezondheidsschade als gevolg van het gebruik van vervalste geneesmiddelen. In deze categorie zijn de dopingproducten altijd prominent aanwezig en een dusdanig meldpunt zou aansluiten op de aanbevelingen van het rapport van de Gezondheidsraad over doping uit 2010.

Hiernaast zijn er meerdere studenten begeleid en beoordeeld die als onderdeel van hun studie een dopingonderwerp nader hebben uitgediept. Het gaat hierbij met name om gezondheidsgerelateerde en forensische opleidingen.

Internationale congressen

Op het congres van de European College of Sports Sciences in Amsterdam heeft VU-studente (en topschaatster) Diane Valkenburg haar onderzoek gepresenteerd over de whereabouts-ervaringen van topsporters. Dit onderzoek, tevens gepubliceerd in een wetenschappelijk artikel, kwam voort uit een stage bij docent Ivo van Hilvoorde.

NZVT

Er zijn in 2014 in totaal 183 product-batch combinaties toegevoegd aan de website. Dit betekende een nieuw record, wat een signaal is dat het Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport (NZVT) nog steeds in een belangrijke markt voorziet voor sporters en hun begeleiders. Tegelijkertijd zijn er dit jaar vijf batches afgekeurd omdat er dopinggeduide stoffen werden aangetroffen, wat een zeer sterk signaal is dat het NZVT nog steeds nodig is. Het NZVT is opgezet in 2003 en getuige de aantallen positieve dopingcontroles die nog steeds aan zogenoemde 'vervuilde' voedingssupplementen kunnen worden gewijd, is een dergelijk testsysteem onverminderd noodzakelijk. In totaal stonden er op 31 december 2014 521 product-batchcombinaties op de NZVT-website (antidoping.nl/nzvt), verdeeld over 217 producten, 32 producenten en 17 inhoudelijke categorieën. De website zelf is in 2014 uitgebreid met meer informatie over de producten die altijd (dus met alle batches) meedoen met het systeem.

De Dopingautoriteit fungeert tevens als adviseur bij een vergelijkbaar initiatief van het Britse bedrijf HFL (zie www.informed-sport.com). Beide systemen erkennen elkaar als 'sportersvriendelijke' testsystemen die de hoogst mogelijke zekerheid geven voor een dopingvrij voedingssupplement.

Hoofdstuk 8 Kennismanagement

Project Doping.nl

Het werk aan de database Anti-Doping Knowledge Center, te raadplegen via de website www.doping.nl kende in 2014 een flinke ontwikkeling.

Het is de bedoeling met deze database een informatiebron te creëren met internationale allure die door experts over de hele wereld zal worden gezien als een bron van goed ontsloten dopinggerelateerde informatie. Ook kan de site dienen als een bron met links naar informatie over de onderwerpen.

Gekozen is om dit via een website te doen: www.doping.nl. De voertaal van de website is Engels.

Er is ingezet op een groot aantal verschillende doelgroepen, die gemeenschappelijk hebben dat ze enige basiskennis hebben over het onderwerp en geïnteresseerd zijn in actuele dopinggerelateerde informatie, zoals:

- NADOs en IF's
- overige internationale organisaties die op het dopinggebied actief zijn (IOC, WADA, Unesco, Raad van Europa, Europese Unie)
- (semi) professionals
- journalisten, juristen, wetenschappers, bestuurders, onderzoekers, sporters
- groepen rondom sporters: coaches, artsen, fysiotherapeuten

Een aantal deelgebieden heeft vooralsnog prioriteit:

1. juridisch (bijvoorbeeld uitspraken CAS, internationale tuchtcolleges, nationale tuchtcolleges, wetgeving en dergelijke);
2. informatie over stoffen;
3. wetenschappelijke informatie (hierbij valt te denken aan de volledige tekst van copyrightvrije literatuur en literatuurverwijzingen naar wetenschappelijke literatuur waarop copyright rust).

Door een extra subsidie bestond de mogelijkheid twee documentalisten aan te stellen met als belangrijkste taak het verzamelen, invoeren en ontsluiten van data.

Dit had tot gevolg dat er een enorme inhaalslag kon worden gemaakt. Meer dan 3000 documenten waren eind 2014 via de website te raadplegen en te doorzoeken.

Door middel van het verfijnen van een zoekactie met behulp van parameters en filters kan specifiek naar de gewenste documenten worden gezocht.

Het grootste deel van de aanwezige documenten betreft momenteel juridische beslissingen. Eerder lag de nadruk op uitspraken van het internationale sporttribunaal CAS, maar inmiddels is er ook een groot aantal juridische beslissingen opgenomen van de tuchtcommissies van internationale sportfederaties en nationale tuchtorganen.

Hoofdstuk 9 Mens & organisatie

Bestuur

De Dopingautoriteit kent een driehoofdig bestuur, bestaande uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. De secretaris is benoemd op voordracht van NOC*NSF, terwijl de penningmeester is benoemd op voordracht van het Ministerie van VWS. Voor een overzicht van de samenstelling van het bestuur aan het einde van het verslagjaar wordt verwezen naar bijlage 2.

Het bestuur hanteert een bestuursmodel waarbij de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken en ook voor de beleidsvoorbereiding en -uitvoering aan de directeur zijn gedelegeerd. Het bestuur bestuurt met andere woorden 'op hoofdlijnen'.

Raad van Advies

De Dopingautoriteit kent een statutair verankerde Raad van Advies. Ultimo 2014 bestaat de Raad uit zeven personen (waarmee de Raad compleet is), die allen een specifieke belangengroep of een specifiek kennisgebied vertegenwoordigen. De AtletenCommissie heeft er bovendien voor gekozen een vaste vervang(st)er aan te wijzen die in voorkomende gevallen het vaste Raad van Advies-lid namens de AtletenCommissie vervangt. De Raad heeft als taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur. De Raad komt enkele malen per jaar bijeen. Voor een overzicht van de samenstelling van de Raad van Advies wordt verwezen naar bijlage 2.

Bureaupersoneel

De Dopingautoriteit kent in het verslagjaar twee afdelingen (Controle en Preventie), een staf van drie personen en een secretariaat van twee personen. De formatie is tijdelijk uitgebreid met drie personen (de *Intelligence Officer* en twee documentalist(en)) ter uitvoering van apart gefinancierde projecten. In de loop van 2014 is de inrichting van het bureau op enkele punten aangepast, door de instelling van een nieuwe afdeling Ondersteuning, waarin alle ondersteunende activiteiten worden ondergebracht. Deze nieuwe structuur wordt van kracht in 2015, waarbij de omvang van het Management Team gelijktijdig wordt teruggebracht van zeven naar vijf personen.

Ultimo 2014 omvatte de bureauformatie 18 personen, met een taakomvang van 15,3 FTE. Voor een overzicht wordt verwezen naar bijlage 3.

Doping Controle Officials (DCO's)

Naast het vaste personeelsbestand waren eind 2014 17 parttime Doping Controle Officials (11 mannen en zes vrouwen, zie bijlage 4) actief, aangesteld op basis van zogenaamde minimumuren-contracten.

Kwaliteit

Binnen het antidopingbeleid wordt veel waarde gehecht aan het leveren van kwaliteit. Veel dopingorganisaties werken dan ook met kwaliteitssystemen. Dit is met name relevant voor de uitvoering van dopingcontroles: het NDR stelt een ISO-certificaat verplicht om controles te kunnen uitvoeren. Maar ook de andere taken, waaronder het verstrekken van medische dispensaties en het verzorgen van preventie-activiteiten dienen naar onze mening aan ISO-normen te voldoen. De Dopingautoriteit en haar rechtsvoorgangers zijn reeds sinds 1998 ISO-gecertificeerd. In september 2013 verwierf onze organisatie een nieuwe ISO 9001:2008 Certificaat, dat drie jaar geldig is. In 2014 werd een audit uitgevoerd door DEKRA, waarbij geen enkele afwijking gerapporteerd werd.

In mei 2011 werd een Klachtenprocedure vastgesteld en op de website gepubliceerd. Er is ook in 2014 opnieuw geen enkele maal van deze procedure gebruikt gemaakt.

Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie)

Eén van de bepalingen uit het dopingreglement betreft de procedure rondom het gebruik van dopinggeduide geneesmiddelen. De Dopingautoriteit heeft ten behoeve van de Nederlandse sportbonden een commissie geïnstalleerd, de Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie), die bestaat uit onafhankelijke artsen. Zie voor de samenstelling bijlage 2.

Bijlage 1

Balans per 31 december 2013

Activa	2014	2013
<i>Vaste activa</i>		
Materiële vaste activa	€ 130.993	€ 44.064
<i>Vlottende activa</i>		
Vorderingen	€ 253.043	€ 79.055
Liquide middelen	€ 1.234.374	€ 1.104.633
	€ 1.487.417	€ 1.183.688
Totaal activa	€ 1.618.410	€ 1.227.752
Passiva		
<i>Stichtingsvermogen</i>		
Overige reserves	€ 307.302	€ 328.740
Egalisatiereserve ministerie VWS	€ 0	€ 0
Bestemmingsfonds dopingcontroles	€ 305.302	€ 258.656
Bestemmingsreserve	€ 70.000	€ 76.750
	€ 682.604	€ 664.146
<i>Langlopende schulden</i>		
<i>Kortlopende schulden</i>		
Schulden aan leveranciers	€ 614.110	€ 141.204
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 66.451	€ 57.128
Overige schulden en overlopende passiva	€ 255.245	€ 365.274
	€ 935.806	€ 563.606
Totaal passiva	€ 1.618.410	€ 1.227.752

Staat van baten en lasten over 2014

	2014	2013	
Baten		€ 3.167.513	€ 2.870.944
Directe kosten dopingcontroles	€ 1.074.424		€ 1.012.193
Projectkosten	€ 2.076.431		€ 1.864.084
		€ 3.150.855-	€ 2.876.277-
Lonen en salarissen	€ 785.144		€ 694.651
Sociale lasten	€ 103.827		€ 76.523
Pensioenlasten	€ 70.896		€ 59.582
Afschrijvingen materiële vaste activa	€ 13.751		€ 19.772
Overige personeelskosten	€ 33.687		€ 51.025
Huisvestingskosten	€ 110.125		€ 85.542
Kantoorkosten	€ 135.922		€ 130.096
Autokosten	€ 14.766		€ 17.161
Verkoopkosten	€ 2.401		€ 2.380
Algemene kosten	€ 94.921		€ 194.352
Doorbelaste personeels- en overheadkosten aan activiteiten/projecten	€ 1.358.690-		€ 1.317.814-
Som der bedrijfslasten		€ 6.750	€ 13.250
Saldo van baten en lasten		€ 9.908	€ 18.583-
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ 8.983		€ 11.184
Rentelasten en soortgelijke kosten	€ 433		€ 743
Financiële baten en lasten		€ 8.550	€ 10.441
Resultaat		€ 18.458	€ 8.142-

Bijlage 2

Samenstelling Bestuur, Raad van Advies en GDS-commissie (per 31-12-2014)

Bestuur

Dolf Segaar, voorzitter

Marc Benninga, secretaris (op voordracht van NOC*NSF)

Paul Depla, penningmeester (op voordracht van het Ministerie van VWS)

Raad van Advies

Bert Bouwer (namens de Nederlandse coaches)

Arnold Brons (Vereniging voor Sportgeneeskunde, VSG)

Hinkelien Schreuder (AtletenCommissie NOC*NSF)

Francien Huurman (namens de Nederlandse sporters)

Annemieke Horikx (KNMP)

Saskia Sterk (Rikilt)

Manuela de Jong (KNMG)

Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie)

Marjon van Eijsden-Besseling

Edwin Goedhart

Leo Heere (voorzitter)

Ed Hendriks (voorzitter)

Jan Hoogsteen

Hans Keizer

Harry Koene

Hans Jurgen Mager

Huib Plemper

Hans Vorsteveld

Bijlage 3

Samenstelling Bureaupersoneel (per 31-12-2014)

Directie / secretariaat

Herman Ram	directeur
Chui Har Lee-Tang	secretaresse
Gerdi van Driel	administrateur

Staf

Olivier de Hon	wetenschappelijk beleidsmedewerker
Steven Teitler	juridisch beleidsmedewerker
Frans Stoele	beleidsmedewerker informatie/documentatie & GDS secretariaat
Tineke Idema	intelligence officer

Afdeling controle

Koen Terlouw	afdelingshoofd
Jeroen Brakels	accountmanager
Fienie Verhagen	senior medewerker dopingcontroles
Jan Kroes	senior medewerker dopingcontroles
Angela Mols	medewerker whereabouts
Yvonne Kwakernaak	medewerker dopingcontroles
Anuschka Rambhadjan	medewerker dopingcontroles

Afdeling preventie

Bart Coumans	afdelingshoofd
Erik Duiven	voorlichter topsport
Laila Spruijt	junior voorlichter topsport
Hans Wassink	voorlichter breedtesport

Anti-Doping Knowledge Center

Rien Tuk	documentalist
René Weerts	documentalist

Bijlage 4

Overzicht Dopingcontroleofficials (actief per 31-12-2014)

Ton Bieber
Ellen van de Bunt
Dick Doornik
Sally Fischer
Jan Kroes
Karin Lindhout
Gonnie Monsieurs
Victor Niemeijer
Geeta Ramdajal
Hans Scholtz
Cees Smid
Jaap Stomphorst
Fienie Verhagen
Ton Verhagen
Alex Vermeulen
Gerrit Vooren
Ton Zasada

Bijlage 5

Overzicht wetenschappelijke publicaties en presentaties

Artikelen

De Hon O, Kuipers H & M van Bottenburg. Prevalence of doping use in elite sports - a review of numbers and methods. *Sports Med. Accepted for publication.*

Valkenburg D, de Hon O & I van Hilvoorde. Doping control, providing whereabouts and the importance of privacy for elite athletes. *Int J Drug Policy* 25(2):212-8, 2014.

Venhuis B, de Hon O, & J Puiman. Meer schade door internetpillen: melden moet, *Medisch Contact* 1 mei 2014 (18/19): 946-8.

Stubbe JH, Chorus AM, Frank LE, de Hon O & PG van der Heijden. Prevalence of use of performance enhancing drugs by fitness centre members. *Drug Test Anal* 6(5):434-8, 2014.

Boekbijdragen

De Hon O & BM Pluim. Contra-indicatie 100 – Sportbeoefening; doping. In: *Commentaren Medicatiebewaking 2014/2015*. Stichting Health Base, Houten, blz. 1113-25, 2014.

Introductie. F. Stoele, O. de Hon, B. Coumans. In: Stoele F., O. de Hon, B. Coumans (red.). *Doping onder Controle. 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014)*. Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Geschiedenis Nationaal. F. Stoele & O. de Hon. In: Stoele F., O. de Hon, B. Coumans (red.). *Doping onder Controle. 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014)*. Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Geschiedenis Internationaal. H. Ram. In: Stoele F., O. de Hon, B. Coumans (red.). *Doping onder Controle. 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014)*. Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Preventie Topsport. B. Coumans & E. Duiven. In: Stoele F., O. de Hon, B. Coumans (red.). *Doping onder Controle. 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014)*. Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Preventie Fitness. B. Coumans & H. Wassink. In: Stoele F., O. de Hon, B. Coumans (red.). *Doping onder Controle. 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014)*. Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Dopingcontroles. K. Terlouw. In: Stoele F., O. de Hon, B. Coumans (red.). Doping onder Controle. 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014). Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Investigations & Intelligence. T. Idema. In: Stoele F., O. de Hon, B. Coumans (red.). Doping onder Controle. 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014). Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Boekredactie

Wassink H, W Koert, O de Hon, A Palsma & B Coumans. Doping: de nuchtere feiten. Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Stoele F, O de Hon & B Coumans. Doping onder controle – 25 jaar dopingbeleid in Nederland (1989-2014). Arko Sports Media/Dopingautoriteit, Nieuwegein, 2014.

Mondelinge presentaties (extern)

- Ram H. 'Governments & NADOs: separate but interwoven', Seminar 'Sport en Criminaliteit' Universiteit Utrecht, Utrecht 22 januari 2014.
- De Hon O. 'Dopingdilemma's', Perikles symposium USBO, Utrecht 19 februari 2014.
- Ram H. 'Rules and Reality: Are Doping Regulations Good Rules?', Rotterdam Law School, Rotterdam 6 maart 2014.
- De Hon O. 'Sport is te mooi voor doping', Keuzevak Hogeschool Rotterdam, Rotterdam 11 maart 2014.
- Coumans B. 'Dopingrisico's van supplementen'. Landelijk congres Voeding en Sport XXL, Arnhem 18 maart 2014.
- Duiven E. 'Talents Only'. iNADO-ledenvergadering, Lausanne, 24 maart 2014.
- Ram H. 'Sancties in de nieuwe (2015) World Anti-Doping Code', VU Law Academy, Amsterdam 16 april 2014.
- Ram H. 'Doping: een introductie', Vertrouwenspunt Sport, Arnhem 23 april 2014.
- Coumans B. 'Wat doet de Dopingautoriteit bij grote evenementen?'. WK BMX, Rotterdam 24 april 2014.
- Ram H. 'Doping en gezondheid: doet het er wel toe?', Internistendagen, Maastricht 24 april 2014.
- De Hon O. 'Doping: de verdieping', Vertrouwenspunt Sport, Arnhem 30 april 2014.
- De Hon O. 'Sport is te mooi voor doping', Studievereniging Congo (bio-medische wetenschappen, biologie en psychobiologie), natuurwetenschappelijke faculteit (FNWI) van de Universiteit van Amsterdam, Amsterdam 13 mei 2014.
- Ram H. 'Niet gemakkelijker, maar wel eenvoudiger: hoe een app topsporters tot steun is', Mobile Convention Amsterdam, Amsterdam 22 mei 2014.
- Ram H. 'Handhaving dopingregels: hoe houdt de Dopingautoriteit toezicht op de sport(ers)?', Pels Rijcken & Droogleevers Fortuijn, Den Haag 3 juni 2014.
- Ram H. 'The World Anti-Doping Code', International Hockey Federation (FIH), Den Haag 4 juni 2014,
- Ram H. 'Glazen huis en glazen buis: hoe minder hoe beter', Logeion, Soestduinen 5 juni 2014.
- De Hon O. 'Sport is te mooi voor doping', KNCV Chemische Kring Zwolle, Zwolle 10 juni 2014.

- De Hon O. 'Methods to measure doping prevalence', met Harm Kuipers en Maarten van Bottenburg, Raad van Europa Doping, Science & Technology Conference, Parijs 19 juni 2014.
- Ram H. 'Doping en dopingcontroles: hoe gaat dat?', Limburgse Wielerdagen, Landgraaf 21 juni 2014.
- De Hon O. 'The importance of privacy in providing whereabouts for Dutch elite athletes', met Diane Valkenburg en Ivo van Hilvoorde, 19th Annual Congress of the European College of Sport Science, Amsterdam 2 juli 2014.
- De Hon O. 'Doping culture in professional (Dutch) cycling', met Maarten van Bottenburg, 32nd Standing Conference on Organizational Symbolism (SCOS), Utrecht 9 juli 2014.
- Ram H. 'Wat doet de Dopingautoriteit bij grote evenementen?', WK Roeien, Amsterdam 29 augustus 2014.
- De Hon O. 'Sport is te mooi voor doping', Derdejaarsstudenten 'Forensics' AVANS Hogeschool, Breda 1 september 2014.
- De Hon O. 'Doping en Scheikunde', Eerstejaarsstudenten 'Scheikunde' Universiteit Twente, Enschede 15 september 2014.
- Ram H. 'De rol van de Dopingautoriteit in de breedtesport', Boekpresentatie ARKO Sports Media, Nieuwegein 19 september 2014.
- Coumans B. 'Innovative approaches of anti-doping education in the Netherlands', Internationaal anti-doping congres, Boekarest 16 oktober 2014.
- Ram H. 'Implementation of the Revised WAD Code in NL: Testing and Investigations', International Anti-Doping Arrangement (IADA), Parijs 14 november 2014.
- Ram H. 'Beslissen binnen de herziene World Anti-Doping Code', VU Law Academy, Amsterdam 27 november 2014.
- De Hon O. 'Sport is te mooi voor doping', Keuzevak Hogeschool Rotterdam, Rotterdam 2 december 2014.
- Ram H. 'Dopingrecht versus dagelijks recht' en 'Waar is de advocaat (in dopingzaken) mee bezig?', Jonge Balie Limburg, Sittard 19 december 2014.

Bijlage 6

Afkortingen

ADAMS	Anti-Doping Administration and Management System
ANP	Algemeen Nederlands Persbureau
BVO	Betaald VoetbalOrganisatie
CAS	Court of Arbitration for Sport
CIOS	Centraal Instituut Opleiding Sportleiders
CTO	Centrum voor Topsport en Onderwijs
DCO	Dopingcontroleofficial
DIL	Doping InfoLijn
EFAA	European Fitness and Aerobic Association
EHFA	European Health and Fitness Association
EK	Europese Kampioenschappen
EPO	Erytropoëtine
EYOF	European Youth Olympic Festival
GDS	Geneesmiddelen Dispensatie Sporter
HP	High Potential

IADA	International Anti-Doping Arrangement
IF	Internationale Federatie
iNADO	Institute for National Anti-Doping Organizations
IRMS	IsotopenRatio MassaSpectometrie
ISL	International Standard for Laboratories
ISO	International Organization for Standardization
ISR	Instituut SportRechtspraak
IST	International Standard for Testing
ISTUE	International Standard for Therapeutic Use Exemptions
IT	Internationaal Talent
KNLTB	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond
KNMG	Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Geneeskunde
KNMP	Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie
KNSB	Koninklijke Nederlandse SchaatsenrijdersBond
KNVB	Koninklijke Nederlandse VoetbalBond
KNWU	Koninklijke Nederlandse WielrenUnie
KNZB	Koninklijke Nederlandse Zwembond
LOOT	Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport

NADO	Nationale Anti-Doping Organisatie
NDR	Nationaal DopingReglement
NGS	Nederlands Genootschap voor Sportmassage
NK	Nederlands Kampioenschap
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
NPN	Natuur en gezondheidsProducten Nederland
NT	Nationaal Talent
NTP	Nationale Testing Pool
NVWA	Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
NZVT	Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROC	Regionaal OpleidingsCentrum
SADA	Surinaamse Anti-Doping Autoriteit
SMI	SportMedische Instelling
T/E	Testosteron/Epitestosteron
TUE	Therapeutic Use Exemption
USADA	United States Anti-Doping Agency
VSG	Vereniging voor Sportgeneeskunde
VWS	Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

WADA	World Anti-Doping Agency
WADC	World Anti-Doping Code
WK	Wereldkampioenschappen